

Statusrapport for implementering af URIS

Forum for International Koordination
og Samarbejde

Oktober 2023

Udgivet af Uddannelses- og Forskningsministeriet
Børsgade 4
Postboks 2135
1015 København K
Tel.: 3392 9700
ufm@ufm.dk
www.ufm.dk

Publikationen kan hentes på ufm.dk/publikationer

ISBN (elektronisk publikation): 978-87-93807-69-3

Statusrapport for implementering af URIS

Forum for International Koordination
og Samarbejde

Oktober 2023

Indhold

1. Indledning	6
2. Sammenfatning	8
3. Kort om URIS	9
4. Status for implementering af URIS	11
4.1 Forum for International Koordination og Samarbejde (FIKS)	11
4.2 Universiteternes URIS-arbejdsgruppe	12
4.3 Aalborg Universitet (AAU)	13
4.4 Aarhus Universitet (AU)	14
4.5 Copenhagen Business School (CBS)	16
4.6 Danmarks Tekniske Universitet (DTU)	17
4.7 IT-Universitetet (ITU)	18
4.8 Københavns Universitet (KU)	19
4.9 Roskilde Universitet (RUC)	21
4.10 Syddansk Universitet (SDU)	22
4.11 Danmarks Frie Forskningsfond (DFF)	23
4.12 Danmarks Grundforskningsfond (DG)	24
4.13 Innovationsfonden (IFD)	24
4.14 Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM) samt Uddannelses- og Forskningsstyrelsen (UFS)	26
4.15 Erhvervsstyrelsen (ERST)	27
4.16 Politiets Efterretningstjeneste (PET)	28
5. Bilag 1: Kortlægning af universiteternes internationale samarbejde	31
5.1 Indledning	31
5.1.1 Forbehold	32
5.2 Kortlægningen	32
5.2.1 Samarbejde gennem publikationer og samarbejdskontrakter	32
5.2.2 Bilaterale og multilaterale aftaler	36

5.2.3 Forskellige typer af samarbejde	37
5.3 Næste skridt	40
5.4 Forbehold	41
5.4.1 Forbehold vedr. opgørelsen af antal publikationssamarbejder	41
5.4.2 Forbehold vedr. opgørelsen af antal samarbejdskontrakter	41
5.4.3 Forbehold vedr. angivelsen af samarbejdstyper	42
5.5 Anneks: Spørgeskemaet til universiteterne	42

6. Bilag 2: Oversigt over URIS-tiltag **46**

6.1 Opfølgingsaktiviteter i URIS-rapporten	46
6.2 Øvrige opfølgingsaktiviteter	51

1. Indledning

En ny koordineret tilgang til internationalt forsknings- og innovationssamarbejde

Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM) etablerede i slutningen af 2022, i tæt samarbejde med universiteterne og de forskningsfinansierende offentlige fonde, Forum for International Koordination og Samarbejde (FIKS).

Formålet med FIKS er at understøtte universiteterne og fondenes implementering af retningslinjerne for internationalt forsknings- og innovationssamarbejde², som blev udarbejdet og offentliggjort af Udvalg om Retningslinjer for Internationalt Forsknings- og Innovationssamarbejde (URIS) i maj 2022.

Denne rapport er FIKS' første statusrapport og den præsenterer, hvordan danske myndigheder, universiteter og fonde har implementeret URIS-retningslinjerne siden offentliggørelsen. Rapporten fokuserer primært på, hvordan der er blevet arbejdet med:

- Øget opmærksomhed på etiske, økonomiske og sikkerhedsmæssige risici i internationalt forsknings- og innovationssamarbejde,
- Organisatoriske rammer og procedurer for risikohåndtering,
- En fælles national tilgang og øget videndeling på tværs af relevante myndigheder og uddannelses- og forskningsmiljøer i Danmark.

Forsknings- og innovationssamarbejde på tværs af grænser og discipliner udvides løbende, og udbredelsen af data og forskningsresultater er accelereret i de seneste årtier. Universiteterne og et forskningsøkosystem i verdensklasse gør Danmark i stand til at udnytte disse tendenser og skaber herved gode muligheder for øget velstand i samfundet og økonomisk vækst.

Rundt om i verden har mange andre lande ligeledes anerkendt den strategiske og økonomiske nødvendighed af at have forskning i verdensklasse og investerer på hidtil usete niveauer. Det bidrager til at skabe stærkere bånd og samhørighed med tætte allierede men medfører samtidig større afstand til ikke-ligesindede lande. Det globale forskningsøkosystem er med andre ord rigt på både nye muligheder og nye udfordringer.

En af disse udfordringer er risikoen for uønsket udenlandsk indblanding. Udenlandsk indblanding defineres ved aktiviteter, der udføres af eller på vegne af en udenlandsk statslig aktør, og som er tvangsmæssige, skjulte, vildledende eller korrumperende og i modstrid med et andet lands suverænitæt, værdier og interesser. Udenlandsk indblanding tjener til at fremme en udenlandsk aktørs politiske, sociokulturelle, økonomiske, teknologiske eller militære interesser ved ulovligt at hente information, påvirke beslutninger eller underminere grundlæggende værdier.

² <https://ufm.dk/publikationer/2022/filer/uris-retningslinjer.pdf>.

Udenlandsk indblanding udgør en hybrid trussel, der involverer udenlandske aktører på statsniveau (eller aktører, som handler på vegne af disse). Disse aktører anvender en bred vifte af konventionelle og ukonventionelle taktikker for at nå deres mål.

Danske uddannelses- og forskningsinstitutioner vurderes som attraktive mål for udenlandsk indblanding². Det skyldes ikke kun deres høje vidensniveau men også deres åbenhed, akademiske frihed, tilgang til internationalt samarbejde og institutionelle autonomi.

Udenlandsk indblanding i forskning og innovation og relaterede etiske spørgsmål har i stigende grad også et politisk fokus, bl.a. foranlediget af den igangværende krig i Ukraine samt det skiftende geopolitiske landskab. Det ses bl.a. ved, at udenlandske statslige og ikke-statslige aktører anvender hybride trusler til at nå deres strategiske mål rettet mod forsknings- og innovationssystemer i den vestlige verden.

Da disse trusler sandsynligvis vil vokse i frekvens, virkning og omfang, er der behov for at sikre, at alle aktører inden for uddannelses- og forskningssektoren og deres ansatte er opmærksomme på risici og ved, hvordan de identificerer og afbøder dem.

For at hjælpe særligt myndigheder, universiteter og fonde med at udvikle og koordinere deres tilgange til at opstille effektive værn mod udenlandsk indblanding samles ledelsesrepræsentanter i regi af FIKS for at diskutere og dele deres erfaringer med hinanden. Denne statusrapport samler forummets og dets medlemmers drøftelser og indsatser, siden URIS-retningslinjerne og anbefalingerne udkom. Rapporten er udarbejdet under hensyntagen til, at medlemmerne i FIKS og myndighederne også har igangsat indsatser og aktiviteter, der ikke offentliggøres på grund af disses karakter og sikkerhedsmæssige årsager.

Rapporten indeholder følgende kapitler:

- Kapitel 2 opsummerer rapportens hovedpointer.
- Kapitel 3 skitserer URIS' anbefalinger og retningslinjer.
- Kapitel 4 gennemgår myndigheders, universiteters og fondes implementering af URIS-anbefalinger og retningslinjer.
- Bilag 1 præsenterer en kortlægning af universiteternes internationale samarbejde.
- Bilag 2 indeholder en oversigt over URIS-tiltag.

Statusrapporten omfatter aktiviteter afholdt i perioden maj 2022-juni 2023.

² https://pet.dk/-/media/mediefiler/pet/dokumenter/analyser-og-vurderinger/vurdering-af-spionagetruslen-mod-danmark/vsd_2023_dk_web.pdf.

2. Sammenfatning

Implementeringen af URIS-retningslinjer og anbefalinger er i god gænge på universiteter, i fonde og blandt myndigheder

Denne statusrapport viser, at implementeringen af URIS-retningslinjerne på de otte danske universiteter er i fuld gang og har været det et stykke tid. Regler, beslutningsprocedurer, samarbejdsrelationer, ansættelsesprocedurer og adgangsforhold har fået et eftersyn. Universiteterne har taget anbefalingen om at etablere en fælles tilgang på tværs alvorligt ved bl.a. at have etableret en fælles, intern arbejdsgruppe.

Grundet universiteternes forskellige størrelser og uddannelses- og forskningsområder er omfanget af implementeringen blevet tilpasset lokalt, så der forsøges at skabes proportionalitet mellem indsats, omfang og behov. Det er tydeligt, at behovet har været størst på de større universiteter, og at indsatsen dermed også har måttet være mere omfattende hos dem end hos de mindre universiteter.

Det fremgår endvidere af rapporten, at universiteterne stadig har et stykke vej, inden implementeringen kan anses for fuldstændig. Det skyldes i høj grad, at der er tale om en betydelig kulturændring, som alt andet lige tager tid at få implementeret i store og komplekse organisationer som universiteter, hvor både ledelse, administration, forskere og studerende skaltage ejerskab over en ny tilgang til internationalt samarbejde.

Alle tre forskningsfinansierende fonde, der er repræsenteret i denne statusrapport, har også introduceret nye tiltag, der skal værne dansk finansieret forskning mod uønsket udenlandsk indblanding. Tiltagene omfatter først og fremmest opmærksomhedsskabende aktiviteter, så ansøgere og bevillingshavere bliver gjort bekendte med URIS og risiciene ved internationalt samarbejde med tredjelande, så de nødvendige forholdsregler kan blive truffet allerede i ansøgningsfasen af nye projekter.

Blandt de repræsenterede myndigheder i rapporten har et fælles fokus været på at skabe opmærksomhed i uddannelses- og forskningssektoren og yde en rettidig og relevant vejledning til alle aktører. Dette er blandt andet sket gennem informationsmøder, dialog og trykte og digitale informationsprodukter. Det har været en høj prioritet blandt myndighederne at tage ansvar for at koordinere indsatsen både internt i centraladministrationen men også på tværs af sektoren, så vigtigheden af anbefalingen om en fælles national tilgang står klar.

3. Kort om URIS

De nationale retningslinjer for internationalt samarbejde

Udvalg om retningslinjer for internationalt forsknings- og innovationssamarbejde (URIS) blev nedsat i september 2020 som et uafhængigt udvalg under Uddannelses- og Forskningsministeriet. URIS-udvalget bestod af repræsentanter fra de otte universiteter, professionshøjskolerne og de offentlige forskningsfinansierede fonde. Uddannelses- og Forskningsministeriet var formand.

Udvalget kom i maj 2022 med tre overordnede anbefalinger:

- Der er behov for en ny og skærpet tilgang til internationalt forsknings- og innovationssamarbejde.
- Danmarks tilgang bør ligge på linje med ligesindede landes tilgang.
- Der er behov for løbende tilpasninger i tilgangen.

URIS anbefalede, at dette understøttes af 1) en øget opmærksomhed på institutionerne om økonomiske, etiske og sikkerhedsmæssige risici, 2) forbedrede organisatoriske rammer og procedurer for risikostyring samt 3) en fælles national tilgang og øget videndeling på tværs af relevante myndigheder og forskningsmiljøer i Danmark.

URIS udarbejdede ni retningslinjer under tre overordnede temaer for, hvordan danske institutioner kan øge opmærksomheden samt opbygge strukturer og procedurer, der kan hjælpe ansatte og studerende i at navigere i internationale samarbejder:

- Identificér og beskyt jeres kritiske forskning,
- Kend jeres samarbejdspartnere,
- Beskyt jeres institution, ansatte og studerende.

Retningslinjerne var landeneutrale men målrettet samarbejdet med autokratiske lande som f.eks. Kina. Afrapporteringen indeholdt landespecifikke eksempler, herunder Rusland og Kina.

Med retningslinjerne og udvalgets afrapportering fulgte en del opmærksomhed fra presse og sektoren. Den daværende uddannelses- og forskningsminister omtalte offentliggørelsen som et paradigmeskifte i tilgangen til internationalt forsknings- og innovationssamarbejde. Samlet set blev udvalgets arbejde modtaget positivt og som et nødvendigt redskab.

Flere andre ligesindede lande har også offentliggjort lignende retningslinjer inden for de seneste par år – om end Danmark ligger i den mere restriktive ende. Også EU har ændret tilgang og har nu udelukket lande som f.eks. Kina fra samarbejde inden for kritiske teknologiområder som kvante-, rum- og robotteknologi samt alle innovationsprojekter fra det europæiske rammeprogram for forskning og innovation, Horizon Europe.

Som opfølgning på URIS-arbejdet blev det bl.a. besluttet at etablere et fast forum – Forum for International Koordination og Samarbejde (FIKS) – bestående af repræsentanter for universiteternes og de forskningsfinansierende offentlige fondes ledelser.

4. Status for implementering af URIS

Medlemmerne af FIKS samt Erhvervsstyrelsen og Politiets Efterretningstjenestes gennemgang af URIS-relaterede initiativer

4.1 Forum for International Koordination og Samarbejde (FIKS)

FIKS har til formål at understøtte medlemmernes implementering af URIS-retningslinjerne.

FIKS skal understøtte forskningsinstitutionerne og fondene med:

- Øget opmærksomhed på etiske, økonomiske og sikkerhedsmæssige risici i internationalt forsknings- og innovationssamarbejde,
- Organisatoriske rammer og procedurer for risikohåndtering,
- En fælles national tilgang og øget videndeling på tværs af relevante myndigheder og uddannelses- og forskningsmiljøer i Danmark.

Medlemmerne består af ledelsesrepræsentanter fra alle otte danske universiteter og de tre forskningsfinansierende offentlige fonde (Danmarks Frie Forskningsfond, Danmarks Grundforskningsfond og Innovationsfonden). UFM er formand og sekretariatsbetjener forummet. De øvrige videregående uddannelsesinstitutioner deltager som observatører.

Siden etableringen i december 2022 har FIKS afholdt to møder (13. marts og 14. juni 2023).

På første møde drøftede forummet medlemmernes forventningsafstemning af FIKS' kommende arbejde. Forummets kommissorium og arbejdsplan for 2023 blev godkendt. Af arbejdsplanen fremgår det, at FIKS i 2023 vil arbejde med tre særlige fokusområder:

- At styrke koordineringen af internationalt forsknings og innovationssamarbejde, herunder styrke opmærksomheden i medlemmernes organisationer på sikkerhedsmæssige, økonomiske og etiske risici,
- At dele viden om indsatser og opfølgingsaktiviteter i regi af retningslinjerne for internationalt forsknings- og innovationssamarbejde,
- At drøfte henvendelser om internationalt samarbejde fra udenlandske myndigheder, institutioner eller virksomheder, når relevant, med henblik på at skabe bedre forudsætninger for en fælles tilgang.

FIKS løfter de tre fokusområder med afsæt i URIS-anbefalingerne og -retningslinjerne i dialog med universiteternes egen URIS-arbejdsgruppe (se nedenfor) samt med input og

sparring fra efterretningstjenesterne, andre myndigheder og relevante tværministerielle fora.

Medlemmerne drøftede desuden implementeringen af URIS-retningslinjerne i egne organisationer på første møde. Særligt baggrundstjek, håndteringen af fysisk og digital adgang til universiteterne samt udenlandske ansatte og gæster blev fremhævet som særligt udfordrende.

Endelig blev det besluttet på mødet, at universiteterne i fællesskab suspenderer optaget af nye ph.d.-studerende m.fl. på stipendier fra China Scholarship Council (CSC) indtil videre. Beslutningen blev bl.a. truffet på baggrund af oplysninger fra udlandet og efterretninger om CSC-stipendier i Danmark, og fordi de kinesiske myndigheder endnu ikke er vendt tilbage på det brev, Danske Universiteter sendte i slutningen af januar 2023 til CSC-sekretariatet om de danske bekymringer vedrørende CSC. Igangværende studerende omfattes ikke af denne beslutning og kan færdiggøre deres stipendier som aftalt. Stipendier eller mobilitetsprogrammer fra Kina eller andre lande, der indebærer samme eller lignende kontraktuelle forhold, er ligeledes blevet omfattet af beslutningen om at suspendere fremtidigt optag.

På andet møde præsenterede PET hovedpointerne fra deres Vurdering af spionagetruslen mod Danmark, Færøerne og Grønland samt deres analyse af relevans for området. PET redegjorde desuden for deres indsats på forsknings- og innovationsområdet, herunder udvikling af værktøj til baggrundstjek, som forventes at blive stillet til universiteternes rådighed ultimo 2023 (se nedenfor).

Udenrigsministeriet præsenterede regeringens udenrigspolitiske tilgang til Kina med udgangspunkt i den nye udenrigs- og sikkerhedspolitiske strategi, og UFM præsenterede en model for en liste over kritisk teknologi, som forventes færdiggjort inden udgangen af 2023.

Næste møde i FIKS afholdes den 25. oktober 2023, hvor forummet forventes at skulle drøfte mulige modeller for baggrundstjek af samarbejdspartnere, informationsmateriale til udvekslingsstuderende og det kommende års arbejde.

4.2 Universiteternes URIS-arbejdsgruppe

Arbejdsgruppens formål er at understøtte de otte universiteters implementering af URIS-retningslinjerne, herunder procedurer, systemer og organisatorisk opbæring.

Arbejdsgruppen har tre centrale opgaver:

- Erfaringsudveksle om implementeringen af URIS-retningslinjerne,
- Understøtte Universitetsdirektørudvalgets løbende opfølgning på implementeringen,
- Løbende vurdere behovet for og interessen i at udarbejde fælles retningslinjer og principper vedr. implementering af URIS-retningslinjerne og/eller udarbejde standardaftaler.

Arbejdsgruppen har holdt fem møder siden opstarten i november 2022. Arbejdsgruppen har gennemgået og prioriteret URIS' anbefalinger og retningslinjer:

1. Personscreeninger og risikovurderinger knyttet til nye ansatte, ph.d.-studerende, gæster og nye internationale forskningsprojekter. Der er delt materiale og erfaringer fra DTU og AAU, der har implementeret systematiske screeninger eller risikovurderinger på udvalgte områder.
2. Kortlægning af dual-use udstyr og teknologier i et eksportkontrolperspektiv. DTU og AAU har valgt forskellige tilgange, der er blevet præsenteret. Der skal arrangeres fælles kurser om eksportkontrol på tværs af universiteterne, hvor videnskabeligt personale og forskningsledere er målgruppen.
3. Gennemgang af bibeskæftigelsesregler, som skal sikre, at ansatte får indberettet evt. tilknytning til udenlandske universiteter og aktører, der er forbundet med særlig risiko. En sammenligning af universiteternes bibeskæftigelsesregler danner grundlag for det enkelte universitets videre overvejelser og evt. revision af egne regler. Universiteternes bibeskæftigelsesregler ligner hinanden, og de er godt dækkende.
4. Nedsættelse af en underarbejdsgruppe, som kan fokusere på de særlige problemstillinger, der følger med on- og off-boarding af internationale forskere. Universiteterne bør styrke de internationale forskeres grundlag for at overholde danske regler. Internationale forskere bør præsenteres for bl.a. kodeks for forskningsintegritet, lov om opfindelser ved offentlige forskningsinstitutioner, lov om forretningshemmeligheder, GDPR, forskningsetiske retningslinjer mm. Den fælles arbejdsgruppe skal overveje muligheden for at lave et fælles dansk program.
5. Universiteternes interne organisering af compliance-arbejdet. URIS-retningslinjerne omfatter mange grene af universiteternes administrative områder, som traditionelt er opdelt i fagsøjler. Arbejdet kræver tværgående koordinering og involvering, som udfordres særligt på de store universiteter, hvor fakulteterne har forskellig praksis. Arbejdsgruppen fokuserer på erfaringsudveksling om implementeringsmetoder og organisering.

Arbejdsgruppen fortsætter arbejdet og har planlagt yderligere to møder i 2023. Derudover planlægges et fælles temamøde for en bredere kreds af ledere og medarbejdere på universiteterne.

4.3 Aalborg Universitet (AAU)

AAU har generelt fokus på at være en attraktiv samarbejdspartner for virksomheder, organisationer og myndigheder. Der er bevidsthed om, at AAU har et institutionsansvar, så ph.d.-studerende, gæster og medarbejdere lærer sikker varetagelse af universitetets og samarbejdspartneres interesser og ikke uforvarende kompromitterer værdier eller begår lovbrud. Samarbejdskulturen har fået et større fokus på risiko for industrispio-nage, misbrug af teknologi og tyveri af resultater.

AAU har tradition for et udstrakt samarbejde med det omgivende samfund. AAU's centrale kontraktenhed har ansvaret for legalitetskontrol og forhandling af alle universitetets samarbejdsaftaler. Til ca. 40 % af AAU's forskningssamarbejder anvendes AAU's egne aftaleskabeloner, som effektivt varetager IPR, forretningshemmeligheder,

forskningsfrihed og ret til publicering. Der er fokus på internationalt samarbejde og på de særlige udfordringer, der kan være aktuelle, også med hensyn til overholdelse og opfyldelse af aftaler.

Status på implementeringen ved AAU:

AAU har implementeret risikovurderinger på udvalgte forskningsområder i forbindelse med gæster på forskningsophold, indskrivning af ph.d.-studerende og rekruttering af medarbejdere.

Risikovurderingen tager udgangspunkt i de oplysninger som personen selv bidrager med, foruden open-source informationer. Risikovurderinger blev indført allerede i 2020 og foretages ift. personer fra de lande, som PET har identificeret i deres trusselsvurdering. Ved enkelte institutter indgås særlige tavsheds- og rettighedsaftaler med forskere på gæsteophold. Der er også indført skærpet legalitetskontrol og særlige godkendelsesprocedurer for bestemte typer samarbejde.

AAU har igangsat en kortlægning af dual-use udstyr og teknologi, der er omfattet af eksportkontrolregler.

Kortlægningen foregår på alle institutter ved Det Tekniske Fakultet for IT & Design og Det Ingeniør- og Naturvidenskabelige Fakultet. Baggrund for kortlægningen er fælles workshops og oplæring i, hvordan dual-use og kontrollister skal vurderes og anvendes. Kortlægningen tager højde for europæiske og amerikanske regler, der gælder i Danmark. Resultatet skal være overblik over de forskningsområder og miljøer, hvor der er udstyr eller teknologi, der skal beskyttes med særlige sikkerhedsforanstaltninger. Foranstaltningerne kan handle om fysisk sikring, it-sikkerhed, personprofiler og eksterne samarbejdsrelationer. Der tages højde for, at forskningsområder udvikler sig. Samarbejde og evt. publicering kan kræve eksporttilladelse og sætter grænser for eksternt samarbejde. Kortlægningen er pågående og skal udvides, så den omfatter andre forskningsområder, f.eks. Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet.

AAU igangsætter vurdering af samfundsvigtige teknologier, der kan have militær eller sikkerhedsmæssig betydning

Med udgangspunkt i dual-use udstyr og teknologi, der er omfattet af eksportkontrolregler, skal følge en nærmere vurdering af samfundsvigtige teknologier, der kan have militær eller sikkerhedsmæssig betydning. Vurderingen skal også omfatte strategisk vigtige data og forskningsresultater f.eks. om kritisk infrastruktur, som kan være udsatte. Målet er at give sikkerhedsforanstaltningerne et servicetjek.

4.4 Aarhus Universitet (AU)

AU har gennemført en kortlægning på URIS-området i sensommeren 2022. Det overordnede billede er, at AU på enkelte områder er nogenlunde på plads, men for flertallet af retningslinjerne er der endnu ikke et relevant set-up.

Status på implementeringen ved AU:

Universitetsledelsen har etableret en styregruppe for implementering af URIS på AU. Styregruppen havde konstituerende møde 2. februar 2023 og har siden mødtes

månedligt. Der er arbejdet tematiseret, og det er erfaringen, at der er behov for at tale sig ind på områderne, før konkrete forslag til løsninger kan formuleres.

Følgende URIS-problemstillinger er drøftet i nedenstående rækkefølge:

- 24. februar: URIS og HR – rekruttering, onboarding, offboarding,
- 29. marts: URIS og TTO – samarbejder, dual-use, organisatorisk ophæng
- 26. april: URIS og Mobilitet – gæster, studerende, værtskab og AU-medarbejdere på rejser
- 2. juni: Eksportkontrol samt implementering

AU har haft ekspert i eksportkontrol og dual-use Lars Brodersen til at fortælle om regelsæt bag kortlægning af kritisk forskning.

På AU er der enighed om, at dette er et af de sværeste URIS-tiltag at konkretisere på forskningsinstitutionerne. Det er nødvendigt med en lokal forankring af dette. Det overvejes pt., om praksisudvalget kan være en god forankring.

Opdatering af klausuler, der dækker eksportkontrol og dual-use

Der er på AU standardsamarbejdsaftaler, der blandt andet indeholder i) eksplicitte referencer til politikker og regler om god forskningspraksis og etik og ii) vilkår/procedurer for inddragelse af tredjeparter og understøttelse af internationalt samarbejde. Standardsamarbejdsaftalerne vurderes og tilrettes løbende og er pt. ved at blive opdateret med klausuler, der dækker eksportkontrol og dual-use. En eksportkontrol og dual-use-klausul er indarbejdet i licensstandardaftaleskabelonen. Positivlister benyttes i EU-projekter, hvor samarbejde baseres på DESCAs modelaftalen.

Udarbejdelse af retningslinjer og platform for bibeskæftigelse

Der er på AU netop udarbejdet retningslinjer og en platform for registrering af bibeskæftigelse. Det udestår pt. at koordinere disse i forhold til URIS-dagsordenen.

Der er på udvalgte institutter gennemført en forsøgsordning vedrørende screening af kandidater til ansættelser.

Det overvejes pt. at generalisere ordningen baseret på de indhentede erfaringer. Det vurderes fortsat, at der er behov for mere konkret støtte til screeninger fra styrelser eller efterretningstjenester.

Der er på udvalgte fakulteter lavet en forsøgsordning med principielle krav til vilkårene i ekstern finansiering bag indkommende ph.d.-studerende.

Baggrunden er problematikken omkring CSC-finansiering (se ovenfor), men dette har medført afprøvning af mere generaliserede krav.

Der er udarbejdet et forslag til en klassificering af gæster på universitetet,

Det overvejes pt., hvordan gæster kan on- og off-boardes blandt andet i forhold til digitale og fysiske adgange.

AU har allerede en udbygget politik for informationssikkerhed med dertilhørende organisering.

Der er i tillæg udarbejdet forslag til en rejsepolitik for rejser i risiko-lande, som indeholder konkrete anbefalinger for at sikre it-sikkerhed under og efter rejsen. Denne forventes godkendt af universitetsledelsen i sensommeren 2023.

På udvalgte fakulteter og udvalgte områder er der gennemført forsøgsordninger omkring on- og off-boarding af medarbejdere, herunder håndtering af forskningsdata m.m. Det overvejes pt. at generalisere og udvide ordningerne baseret på de indhentede erfaringer.

AU har udarbejdet forslag til administrativt ophæng for forskellige indsatsområder under URIS-retningslinjerne.

Det faglige ophæng er pt. under overvejelse – blandt andet overvejes praksisudvalgene som en faglig forankring for nogle af tiltagene.

AU har foretaget brainstorm-sessions på koncepter for at øge bevidstheden om URIS-dagsordenen samt sikre kendskabet til gældende retningslinjer under de forskellige URIS-indsatsområder.

Her vil tyngden formentlig komme til at ligge på obligatoriske digitale vejledninger med dertilhørende test og tjeklister i forbindelse med ansættelser, off-boarding, gæsteophold, osv.

4.5 Copenhagen Business School (CBS)

Status på implementeringen ved CBS:

CBS har gennemført en gennemgang af institutionens forskning, herunder en vurdering af, hvilke områder der er strategisk vigtige for CBS, Derudover foretages der løbende vurderinger af, om områderne er tilstrækkeligt beskyttede.

CBS anvender fortsat både egne standardaftaler og standardaftaler i samarbejde med andre europæiske forskningsinstitutioner, der har klare formuleringer om IPR, videndeling og ejerskab.

Opmærksomhed på eksportkontrolreglerne og investeringsscreeningsloven

Eksportkontrolreglerne og investeringsscreeningsloven finder for nuværende ikke anvendelse på den forskning, der bedrives på CBS, men CBS følger løbende op på, om der sker ændringer i den forskning, der bedrives på CBS, som medfører, at det ændrer sig.

CBS er ved at færdiggøre en spørgeguide til brug for eksterne projekter og internationale forskningssamarbejder

Spørgeguiden skal fungere som værktøj for medarbejdere, der er direkte involveret i eller supporterer udarbejdelsen af de enkelte projektansøgninger eller deltager i forskningssamarbejderne. Spørgeguiden vil desuden fungere som reference for både institutterne, som godkender projekter og aftaler med eksterne partnere, og for den enkelte forsker, der står i spidsen for et konkret projekt. Arbejdet med denne færdiggøres i andet kvartal 2023.

CBS' internationale uddannelsesudvalg behandler nye uddannelsesaftaler inden de sendes til godkendelse ved uddannelsesdekanen.

Som led i denne behandling indgår sikkerhed som vurderingsparameter. Udvalget foretager desuden en periodisk revurdering af de eksisterende aftaler på området.

CBS er ved at tilpasse et værktøj til brug for lederes vurdering af risici forbundet med ansøgere til ledige stillinger, samt i færd med at implementere en model for en overordnet screening af ansøgere.

Arbejdet forventes at være færdiggjort i løbet af efteråret 2023.

CBS' bibeskæftigelsesregler er under opdatering

Opdateringen sker med henblik på at højne det generelle fokus på risici knyttet til bibeskæftigelse samt de momenter, der kan gøre, at en konkret bibeskæftigelse er uforenelig med CBS' virksomhed. Arbejdet forventes at være færdiggjort i løbet af efteråret 2023.

CBS undersøger håndteringen af gæster på CBS

CBS er i færd med at udvide tilgangen til håndteringen af gæster, som ønsker at besøge CBS i kortere eller længere tid og skabe øget opmærksomhed på de forhold, som bør tages i betragtning ved henvendelser fra forskere fra potentielt problematiske lande. Arbejdet med dette forventes at være færdiggjort i løbet af efteråret 2023.

CBS er i færd med at opdatere den information, som sendes til de studerende med fokus på at beskrive trusler og risici ved uønsket indblanding fra andre lande

Hierunder sikrer CBS, at informationen også gives til indkommende udvekslingsstuderende. Arbejdet forventes at være færdiggjort i løbet af efteråret 2023.

CBS afholder "pre-departure"-møder for studerende, som skal på udveksling.

Møderne afholdes for grupper af lande, og informationen på disse møder er tilpasset de forhold, som gælder i de pågældende lande.

CBS arbejder overordnet med at højne fokus og viden om cyber- og informationssikkerhed.

I relation til URIS kan der særlig nævnes, at der arbejdes på en opdatering af de eksisterende vejledningstekster vedrørende god digital adfærd på rejsen og en opdateret dataklassifikationsmodel, som kan hjælpe ansatte og studerende med at vurdere og klassificere de data, som de pågældende arbejder med. Vejledningsteksterne forventes at være færdige i løbet af efteråret 2023.

4.6 Danmarks Tekniske Universitet (DTU)

DTU's forskning og innovationsaktiviteter sker i vid udstrækning inden for områder, hvor der anvendes eller udvikles kritisk teknologi. Fokus for DTU's implementering af URIS-retningslinjerne er derfor at sikre en risikobaseret tilgang til internationalt samarbejde, hvor de mest risikofyldte projekter identificeres og håndteres med ekstraordinær påpasselighed. Generelt indeholder DTU's standardaftaler klare formuleringer om IPR, ejerskab samt omfanget og betingelserne for videndeling.

Status på implementeringen ved DTU:

DTU er i gang med at udarbejde en systemunderstøttet kortlægning af særligt risikofyldte projektsamarbejder, herunder også kritisk forskningsinfrastruktur og data.

Kortlægningen tager udgangspunkt i, at teknologier, som er kontrolbelagte, er de mest sårbare og har det største misbrugspotentiale og derfor kræver en særlig opmærksomhed. I forbindelse med den løbende kortlægning af risikofyldte projekter er der desuden

fokus på disruptive og *emerging technologies*, der kan have et stort misbrugspotentiale, men endnu kun er omfattet af eksportkontrolreglerne i begrænset omfang. DTU har en dual-use-arbejdsgruppe, hvor problemstillinger løbende afklares for at sikre den bedst mulige vejledning i konkrete projekter.

DTU har siden 2020 haft en spørgeguide, som skal anvendes forud for igangsættelse af samarbejde med internationale partnere.

Formålet med spørgeguiden er at give forskere og administrative ansatte et overblik over mulige etiske, økonomiske og sikkerhedsmæssige risici, der kan være forbundet med samarbejdet samt sikre dokumentation af disse. Den indledende screening danner dermed grundlag for at vurdere, om der er balance i samarbejdet og om det er muligt at sikre den nødvendige risikostyring, inden en egentlig aftale kan udarbejdes.

DTU's vurdering af højrisikolande følger PET's vurdering af spionagetruslen mod Danmark.

I forbindelse med samarbejde med højrisikolande er der ved at blive udarbejdet et data-blad, hvori specifikke risici ved samarbejdet skal oplyses og godkendes af institutlederen forud for underskrift af en samarbejdsaftale. Derudover har DTU igangsat udarbejdelsen af en procedure for systematisk baggrundstjek af personer fra højrisikolande, som skal bruges i forbindelse med nyansættelser og gæsteforskere.

URIS-retningslinjerne er blevet formidlet bredt på DTU for at øge den generelle opmærksomhed på alle niveauer i organisationen både i forskningsenhederne og blandt administrative medarbejdere.

Derudover har der været afholdt sikkerhedsbriefinger for ansatte i en række administrative enheder og på institutter, som arbejder med kritiske teknologier.

Flere af DTU's forskningsfaciliteter har adgangskontrol, og der er igangsat et arbejde med at afklare, hvorvidt der er behov for yderligere foranstaltninger med hensyn til regulering af adgang.

En del af denne proces kører sideløbende med arbejdet med informationssikkerhed for at sikre en ensartet styring af adgang til universitetets systemer og udstyr.

4.7 IT-Universitetet (ITU)

ITU arbejder med implementeringen af URIS-retningslinjerne på tværs af hele institutionen ved at organisere implementeringen som et projektprogram, der løbende rapporterer til universitetets ledelse (direktion, afdelings- og institutledelse).

Projektprogrammet består af en række arbejdsplaner, der implementerer URIS-anbefalingerne med et stort fokus på at gribe det an iterativt og implementere i allerede eksisterende processer.

ITU finder desuden, at en værdifuld implementering ikke alene sker ved implementering af processer og procedurer men kræver, at institutionens ansatte helt generelt er opmærksomme og kender til baggrunden for retningslinjerne. Denne opmærksomhed anses som en kulturforandring, hvorfor et afgørende element i projektprogrammet er fokus på løbende kommunikation, inddragelse og dialog.

Status for implementeringen ved ITU:

Arbejdspakkerne i projektprogrammet tager afsæt i URIS-retningslinjernes tredeling-identificér og beskyt kritisk forskning:

- ITU har identificeret tre kritiske forskningsområder og er påbegyndt en undersøgelse af, om områderne er tilstrækkeligt beskyttede. Indtil nye procedurer er implementeret i institutionen, håndteres alle sager (samarbejder, ansættelser, mv.) vedr. disse tre områder på ad hoc-basis og udgør således også pilotprojekter for nye procedurer.
- Kend samarbejdspartnere:
 - ITU har gennemgået eksisterende eksterne, internationale samarbejdspartnere, der er indgået kontrakter med, og er ved at implementere en screeningsprocedure ved nye internationale samarbejder, som håndteres på ad hoc-basis, indtil de er på plads.
 - ITU's standardaftaler vedr. forskningssamarbejder er blevet opdaterede.
- Beskyt institutionen, ansatte og studerende:
 - Beskyttelsen af ansatte på ITU har høj prioritet og skal ske ved vidensdeling og ved at etablere tydelige og klare retningslinjer og procedurer, således at ansatte er opmærksomme og godt hjulpet til at vide, hvordan de skal forholde sig i konkrete situationer.
 - Dertil har ITU oprettet en intranetside, der løbende opdateres, og hvor ansatte kan finde svar på spørgsmål om URIS-retningslinjerne.
 - En direkte adgang til direktionen er blevet kommunikeret til indberetning af mistænksom adfærd.
 - PET har afholdt sikkerhedsbriefinger for hhv. ITU's ledergruppe, en fokusgruppe (bestående af udvalgte VIP-medarbejdere, herunder tillidsrepræsentant, Akademisk Råd, mv.) og for alle ansatte (VIP og TAP), og der vil efter sommeren 2023 blive afholdt interne dialog/opfølgningsmøder på såvel institutter som relevante afdelinger.

URIS-retningslinjerne anses af ITU som et stort forandringsprojekt, hvor alle medarbejdere i organisationen forventes – omend på forskellige niveauer – at have et kendskab til baggrunden for retningslinjerne, hvordan man identificerer kritiske forskningsområder, minimerer risici og dokumenterer sine overvejelser og handlinger. Det må ikke negligeres, at netop forandringsprojekter tager tid, hvorfor – uden på nogen måde at være i mål – ITU vurderer at være godt på vej med en balanceret implementering af URIS.

4.8 Københavns Universitet (KU)

Implementering af URIS-retningslinjerne fordrer en kulturændring hos alle på universitetet, hvor KU går fra fri udveksling af viden til i meget højere grad at integrere risikotænkning i internationale samarbejdsrelationer. KU skal være så åbent som muligt, og så lukket som nødvendigt. Et massivt ledelsestryk, drøftelse i ledelses- og medarbejderfora og på workshops samt løbende kommunikation via f.eks. intranet og Universitetsavisen fremmer kulturændringen, men det vil tage tid, før denne omstilling er slået igennem på alle niveauer i organisationen.

Status på implementeringen ved KU:

KU har gennemført en kortlægning af udsatte forskningsområder på universitetet inden for alle fagområder.

Den benyttede definition af udsatte forskningsområder er hentet fra PET-publikationen "Er jeres forskning i fare?".

KU er i gang med at indføre et forbud mod fotografering samt audio- og videooptagelser af kritiske forskningsfaciliteter, laboratorier, testfaciliteter, mv. på KU.

KU har etableret en "værktøjskasse" på universitetets intranet om "Sikkerhed i internationalt samarbejde".

Her indgår bl.a. alle PET-materialer om sikkerheds-/risikovurdering og tilbud om deltagelse i PET-kurser, kurser i databeskyttelse, informationssikkerhed, m.v.

KU har afholdt en række møder med PET og Erhvervsstyrelsen for at blive bedre klædt på til opgaven med at identificere udsat forskning.

Endvidere har KU indledt samarbejde med en ekstern konsulent, der hjælper KU med at vurdere, hvad der bør betragtes som kritisk forskning og teknologi. Det er ambitionen, at KU selv opbygger ekspertise på området.

KU har udarbejdet en sikkerhedstjekliste.

Sikkerhedstjeklisten er først og fremmest rettet mod forskere og hjælper dem til at vurdere hensigtsmæssigheden af et potentielt forskningssamarbejde set med sikkerhedsbriller. Sikkerhedstjeklisten skal bl.a. hjælpe forskerne, de administrativt ansatte og ledere til at vurdere, hvornår det er hensigtsmæssigt at tage ledelsesstrengen i brug, før en aftale om samarbejde indgås.

KU arbejder på fælles ensartede procedurer for håndtering af løst tilknyttede videnskabelige gæster på hele KU.

Ensartede procedurer skal gøre, at det bliver enklere at få overblik over, hvem der har adgang til KU's systemer og fysiske lokaliteter. Hvorvidt en gæst skal modtages eller ej, vurderes med udgangspunkt i sikkerhedstjeklisten.

Der er iværksat et eftersyn af reglerne for bibeskæftigelse på KU med henblik på et styrket sikkerhedsperspektiv.

Dette kan medføre tiltag som f.eks. hyppigere kontrol af de ansattes bibeskæftigelse og evt. forhåndsgodkendelse.

KU har udgivet en opdateret kodeks for god videnskabelig praksis, hvor sikkerhedsperspektivet i forbindelse med internationalt samarbejde er indarbejdet.

Kodeksen er udgivet på både dansk og engelsk og bliver distribueret til hele universitetet.

KU har udviklet sikkerhedsprocedurer, sikkerhedssystemer og værktøjer

KU tilbyder kurser til både ansatte og studerende, der skal bidrage til at øge sikkerheden.

KU har udarbejdet guiden "Hvordan forholder jeg mig til..." der er tilgængelig på KU's intranet.

Guiden er et værktøj til at vurdere, hvordan man kan tage højde for sikkerhedsperspektivet ved internationalt samarbejde i en række forskellige situationer, både når man som ansat/forsker/studerende opholder sig på KU, og når man er i udlandet.

4.9 Roskilde Universitet (RUC)

RUC's implementering af anbefalingerne fra URIS-rapporten sker ud fra en risiko-baseret tilgang. Der er blevet udarbejdet en overordnet plan for implementeringen, hvor alle de anbefalinger, som ligger inden for universitetets domæne, er grupperet, og derigennem vil universitetet sikre, at samtlige anbefalinger vurderes på de områder, hvor det er nødvendigt.

RUC er særligt opmærksom på at sikre en implementering, som er proportionel med resultaterne af universitetets analyser. RUC's tilgang er derfor også en implementering nedefra, hvor den igangværende indledende kortlægning af forskningsområderne danner grundlag for udviklingen af de metoder og værktøjer, som skal implementere anbefalingerne.

Status på implementeringen ved RUC:

RUC har igangsat et pilotprojekt, hvor oplysninger fra et institut skal kvalificere metoden med identifikation af områder med de største risici, så fokus skærpes for det videre projektforsløb.

På baggrund af erfaringerne fra første iteration, vil projektet blive bredt ud til de øvrige institutter på RUC, som skal bidrage til ovennævnte kortlægning.

Når den indledende screening af forskningsområderne er færdiggjort, vil metodikken blive tilpasset efter det vurderede behov. Arbejdet på universitetets fire institutter bliver understøttet af en arbejdsgruppe med kompetencer inden for teknisk og fysisk beskyttelse, kontraktuel beskyttelse, international HR-kompetence og bred organisatorisk viden.

RUC har i længere tid arbejdet med standardaftaler på forskningsområdet

Arbejdet med aftalerne er lavet på baggrund af Johan Schlüter udvalgets anbefalinger fra 2008 men løbende tilpasset de aktuelle behov. Ansatte hjælpes ved kontraktindgåelsen i forhold til vurdering af, om forskningsprojektet har iboende intellektuelle rettigheder, som skal formuleres og håndhæves. Arbejdet med dette skal dog ses i relation til, at RUC kun har udtaget et eller ganske få patenter de seneste 20 år, selvom vurderingen også omfatter intellektuelle rettigheder, som ikke er patenterbare.

Der er endnu ikke udarbejdet institutionsspecifikke vejledninger eller afholdt workshops om regler og implementering. Dette skyldes, at projektet fortsat er i den tidlige fase, hvor metode og tilgang fortsat er under udvikling, og hvor der fokuseres på øget opmærksomhed og kompetencer til at identificere mulige risici på ledelsesniveau. RUC har dog drøftet dual-use-problematikker og regler om eksportkontrol med Erhvervsstyrelsen, og denne viden vil indgå i projektet som en central del af vurderingerne.

RUC i færd med at udarbejde en spørgeguide til ansatte, som medvirker til internationalt forskningssamarbejde.

Spørgeguiden er dels inspireret af tilsvarende guides fra de andre universiteter men vil også inddrage egne erfaringer fra de første kortlægninger. Hensigten er, at igangværende projekter vurderes ud fra spørgeguiden, og at denne også skal bruges til at vurdere fremtidige projekter, før de igangsættes, så vurderingen indgår som en naturlig del af opstart af et nyt projekt. Dermed sikres der en systematik og rutine i forhold til de

nødvendige vurderinger, så universitetet kan sikre, at de nødvendige tiltag er iværksat på en måde, som er proportionel med den vurderede risiko.

URIS-anbefalingerne bliver præsenteret i en række fora på universitetet.

Dette er et led i at øge den generelle opmærksomhed omkring forskningssamarbejder hos relevante grupper, f.eks. de medarbejdere i universitetets kontraktnetværk, som understøtter forskerne, når der indgås forskningsaftaler og medlemmerne af Akademisk Råd, Forskningsudvalget og Hovedsamarbejdsudvalget. Til gengæld er der ikke iværksat en *awareness*-kampagne over for de studerende. Det er RUC's vurdering, at det vil være hensigtsmæssigt, at kommunikation målrettet studerende koordineres på tværs i sektoren, dels for at undgå at skræmme unødigt i en fase, hvor det mere detaljerede kendskab til risikoniveauet er under udvikling, dels for at studerende mødes af enslydende budskaber på tværs af landet.

4.10 Syddansk Universitet (SDU)

SDU's direktion har drøftet og godkendt en organisering af universitetets arbejde med URIS-retningslinjerne, som betyder, at implementeringen af URIS' anbefalinger er forankret i de almindelige ledelsesstrukturer. Det er ledelsesstrengen, som har ansvaret for implementeringen, ligesom tvivl om håndtering af konkrete sager på SDU kan eskaleres via ledelsesstrengen, hvorved ledere på relevante niveauer træffer beslutning i konkrete sager.

For at sikre den tværgående ledelsesmæssige koordination på SDU er der etableret et forretningsudvalg bestående af rektor, universitetsdirektør og dekanen på Det Tekniske Fakultet. Forretningsudvalget mødes løbende for at drøfte indsatser og sager og har en forberedende rolle i forhold til direktionssager. Forretningsudvalgets sammensætning matcher SDU-repræsentanter i de relevante ledelsesudvalg i Danske Universiteter.

SDU's direktion har stor opmærksomhed på, at URIS' anbefalinger på den ene side er afgørende vigtige for at håndtere sikkerhedsmæssige risici og trusler og på den anden side berører den akademiske verdens centrale værdier om åbenhed og fri bevægelighed for viden og ideer. Det er på den baggrund blevet understreget, at ledelsen på universitetet både har et ansvar for at håndtere risici og trusler mod forskning og uddannelser og skal sikre, at universitetet kan opfylde universitetslovens ånd og bogstav vedrørende forskning og uddannelse.

På den baggrund har SDU's direktion godkendt, at SDU's generelle position i forhold til implementeringen af URIS' anbefalinger bliver en løbende ledelsesmæssig vurdering og håndtering, som minimerer risici og trusler, samtidig med en pragmatisme og fleksibilitet i forhold til universitetets akademiske opgaver. Ved tvivl og usikkerhed om den ledelsesmæssige håndtering af sager, må disse sager ledelsesmæssigt eskaleres opad i ledelsesstrengen. Det vil være afgørende med dialoger internt på universitetet om de dilemmaer, som uundgåeligt vil opstå.

Status på implementeringen ved SDU:

SDU har i foråret 2023 besluttet at stoppe brugen af det sociale medie TikTok.

Ansatte på SDU er blevet bedt om at fjerne TikTok fra universitetets mobiltelefoner, tablets og computere, ligesom universitetet ikke vil anvende TikTok i forbindelse med markedsføring.

Øget sikkerhed i brugen af IT på rejser

Ved rejser til enkelte lande har universitetet nu en særlig opmærksomhed på hvilket it-ud-styr, som bringes med på rejsen og retur igen.

SDU har haft besøg af PET i universitetets netværk af informationssikkerheds- og dataskyttelseskoodinatorer med henblik på at højne universitetets bevidsthed.

Derudover prioriterer SDU generelt informationssikkerhed meget højt og benytter avancerede redskaber til overvågning og afværgelse af cyberangreb.

Det Tekniske Fakultet og Det Naturvidenskabelige Fakultet arbejder systematisk med dual-use og eksportkontrollisten

Det betyder blandt andet, at SDU har fokus på at identificere kritiske forskningsområder, udstyr mv. Efterhånden som universitetet får flere erfaringer med det arbejde, er det ambitionen at udvide arbejdet til yderligere relevante forskningsområder/fakulteter.

4.11 Danmarks Frie Forskningsfond (DFF)

Bestyrelsen for DFF har vedtaget en implementeringsplan for URIS-anbefalingerne, som er blevet drøftet med fondens formandsgruppe, der består af formændene for fondens fem faglige råd. Implementeringsplanen tager udgangspunkt i, at ansvaret primært er placeret hos institutionerne, men tager samtidig konkret fat i de dele af anbefalingerne, som er relevante for de offentlige fonde. I hovedtræk består planen i dels at sikre, at DFF implementerer relevante anbefalinger, herunder at fonden er agtpågivende og reagerer, hvis der ved gennemlæsning af ansøgningerne opstår tvivl om f.eks. sikkerhedsmæssige forhold, der kræver en nærmere vurdering. Dels at fremhæve i fondens opslag, at den administrerende institution ved budgetunderskriften bekræfter, at ansøgningen lever op til den administrerende institutions implementering af anbefalingerne. Dette vil fremadrettet også fremgå af et tillægsbrev til fondens bevillingsbreve.

Status på implementeringen ved DFF:

Med fondens opslag af frie forskningsmidler for efteråret 2023/foråret 2024 (jf. opslags afsnit 4.3.8), som blev offentliggjort i juni 2023, stiller DFF krav om, at ansøger – i tilfælde af bevilling – er ansvarlig for at udarbejde en konsortieaftale, såfremt der i projektet indgår institutioner, som er hjemmehørende i lande uden for EU, EØS samt Storbritannien.

Kravet om konsortieaftaler gælder projekter, hvor der er et substantielt fagligt samarbejde med sådanne udenlandske partnere, men gælder ikke ved samarbejder, der alene vedrører udlandsophold, f.eks. for ph.d.-studerende og postdocs. Den geografiske afgrænsning samt undtagelsen af udlandsophold minder om EU's tilgang under Horizon Europe. Det fremgår desuden af opslaget, at konsortieaftalen skal redegøre for intellektuelle ejendomsrettigheder (IPR) samt omfang af videnskab og ejerskab. Konsortieaftalen skal ikke vedlægges ansøgningen men kunne fremsendes på forlangende efter evt. bevilling.

*DFF skal løbende tage stilling til potentielle risici forbundet med ansøgninger og bevil-
linger.*

Dette indebærer, at DFF – herunder især fondens fem faglige råd, de faglige råds vejle-
dende paneler samt fondens tematiske ad hoc-udvalg, der varetager den konkrete an-
søgningsbehandling – skal tage stilling til forhold af f.eks. sikkerhedsmæssig karakter,
der kan have betydning for gennemførligheden af projektet (praktisk såvel som etisk),
hvis der opstår tvivl i behandlingen af en ansøgning. DFF's bestyrelse har bemyndiget
fondens råd, paneler og udvalg til at gøre DFF's sekretariat opmærksom på sådanne
tvivlstilfælde, hvorefter sekretariatet er bemyndiget til at vurdere behovet for uddyb-
ning af tvivlstilfældet hos ansøger, den ansættende/administrerende institution eller
andre relevante ministerier og myndigheder. De indmeldte tvivlstilfælde vil desuden
indgå som eksempler i en samlet oversigt, som DFF's sekretariat løbende opdaterer med
henblik på generel videndeling i fonden og med andre relevante interessenter. På sigt
forventes det, at der på baggrund af eksemplerne kan angives klarere retningslinjer til
fondens medlemmer vedrørende indmelding af tvivlstilfælde, hvilket pt. efterspørges
blandt flere af fondens medlemmer.

4.12 Danmarks Grundforskningsfond (DG)

Status på implementeringen ved DG:

*DG har opdateret standardaftalen, som indgås med bevillingshaverne og institutio-
nerne.*

Det er blevet præciseret, at institutionerne i tilfælde af samarbejde forinden skal indgå
særsomt aftale med de pågældende personer eller enheder om immaterielle rettigheder. I
aftalens afsnit om immaterielle rettigheder er det også præciseret, at der skal indgås
aftaler med både danske og internationale deltagere (samarbejdspartnere). Der henvi-
ses derudover til URIS-retningslinjerne på UFM's hjemmeside i fondens aftale.

DG præsenterer URIS-retningslinjerne.

For at sikre at DG's nuværende bevillingshaverne er opmærksomme på URIS-retningslin-
jerne, tager DG i 2023 URIS-anbefalingerne op på de årlige opfølgingsmøder med Cen-
ter of Excellence-bevillingshaverne.

*DG vil i fremtiden på ad hoc basis tage emnet op med bevillingshaverne på opfølg-
ningsmøderne, når det vurderes relevant.*

Dette kunne f.eks. være, hvis et center har mange internationale samarbejder. Fonden
har dog kun i begrænset omfang adgang til de relevante informationer for at vurdere
disse risici til bunds. Institutionerne, som DG indgår bevillingsaftalerne med, vil have ho-
vedansvaret for og de rette kompetencer til at stå for disse risikovurderinger.

4.13 Innovationsfonden (IFD)

Status på implementeringen ved IFD:

IFD har efter gennemgang af URIS-rapporten og -retningslinjerne vurderet, at fondens
praksis allerede i vidt omfang imødekommer anbefalingerne. Fonden påtænker derfor
ikke ændringer i sin administration på denne baggrund.

Det kan i den forbindelse fremhæves, at IFD's opgaver og udviklingsorienterede formål bevirker, (1) at fonden også inden anbefalingerne har arbejdet i tæt dialog med nationale og internationale interessenter, og (2) at fonden i sine Grand Solutions-investeringer også inden anbefalingerne har stillet en konsortieaftale med regulering af IP som forudsætning.

Fonden har valgt at indarbejde en henvisning til URIS-anbefalingerne i retningslinjerne for programmerne Innobooster, Innoexplorer, Erhvervs-ph.d., Erhvervs-post.doc og Inno-founder. Denne henvisning vil ligeledes blive implementeret i de fremtidige retningslinjer for de internationale programmer.

Teksten i retningslinjerne er følgende: *"Vi gør ansøger opmærksom på, at Innovationsfonden tilslutter sig retningslinjer for international forskning og innovation (URIS). Læs videre her: <https://ufm.dk/publikationer/2022/afrapportering-udvalg-om-retningslinjer-for-internationaltforsknings-og-innovationssamarbejde>."*

Fonden har lavet henvisning til URIS-retningslinjer i retningslinjer for Innomissions med henblik på at sikre, at missionspartnerskaberne bringer URIS-retningslinjerne i spil i forhold til de projekter, de sætter i gang.

Fonden arbejder endnu på at fastlægge den bedste måde at indarbejde henvisningen i fondens Grand Solutions-program. IFD har ikke fundet det relevant at indarbejde en henvisning i særprogrammet Missionsbooster, da dette ikke gentages i sin nuværende form.

Desuden er følgende generelle tekst indarbejdet på fondens hjemmeside under "Grundlag og politikker":

Retningslinjer for internationalt forsknings- og innovationssamarbejde (URIS)

Danske og udenlandske efterretninger viser, at internationalt forskningssamarbejde kan have alvorlige sikkerhedsmæssige, økonomiske og etiske konsekvenser. En ny rapport og nye konkrete retningslinjer til de danske uddannelses- og forskningsinstitutioner indskærper, at offentlige forskningsfinansierede fonde har et særligt ansvar for løbende at tage stilling til potentielle risici forbundet med de aktiviteter, der finansieres.

I praksis betyder det, at fondene har en forpligtigelse til at være årvågne og aktivt bede relevante institutioner eller myndigheder om mere information, hvis der opstår tvivlstilfælde vedrørende internationale forskere og virksomheder, der ansøger om og modtager dansk finansiering.

De nye retningslinjer blev offentliggjort i maj 2022, og de er blevet til, efter at Udvalget om retningslinjer for internationalt forsknings- og innovationssamarbejde (URIS) har afrapporteret, hvordan vi bedst sikrer dansk forskning mod økonomiske, sikkerhedsmæssige og etiske risici i internationalt forsknings- og innovationssamarbejde.

Innovationsfonden implementerer URIS-anbefalingerne i retningslinjerne for alle fondens relevante programmer. Dette vil være sket, når forskningsreserveforhandlingerne for 2023 er afsluttede, og alle retningslinjer er opdateret for 2023.

[Du kan finde URIS-retningslinjerne her.](#)

[You can find the URIS guidelines here.](#)

4.14 Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM) samt Uddannelses- og Forskningsstyrelsen (UFS)

UFM har siden offentliggørelsen af URIS-arbejdet haft fokus på at udbrede kendskabet til retningslinjerne internt i organisationen, til sektoren og øvrige relevante interessenter. Sikkerhed og opmærksomhed på potentielle risici indtænkes generelt i alle relevante sager, der vedrører internationalt samarbejde fra strategiske indsatsområder såsom den nye kvantestrategi til deltagelse i europæiske og internationale arbejdsgrupper.

Status på implementeringen ved UFM:

UFM har afholdt dialogmøder med alle otte universiteter.

Ved dialogmøderne er universiteternes allerede iværksatte tiltag, kommende initiativer og aktuelle udfordringer blevet drøftet.

UFM har præsenteret URIS-retningslinjerne nationalt.

UFM har præsenteret retningslinjerne for GTS-institutterne, de tretten nationale viden- og erhvervsklyngeorganisationer, Sektorforskningens direktørkollegium (SEDIRK), regionernes EU-kontorer, brancheorganisationer (Dansk Industri, Dansk Erhverv og Lægemiddelindustriforeningen) samt Folketingets Uddannelses- og Forskningsudvalg.

UFM har præsenteret URIS-arbejdet internationalt.

Internationalt har UFM præsenteret URIS-arbejdet for grønlandske aktører og myndigheder, EU-Kommissionen og -medlemslande, udvalgte internationale partnerlande (herunder Kina, USA, Canada, Australien og Japan), de nordiske lande, Storbritannien og de baltiske lande.

UFS har sammen med universiteterne kortlagt institutionernes internationale samarbejder.

Som opfølgning på de konkrete URIS-anbefalinger har UFS dannet sig et overblik over omfanget af universiteternes internationale samarbejde (se bilag 1) og relevante databaser, som ville kunne understøtte universiteterne i at foretage baggrundstjek af samarbejdspartnere.

Nyt jobopslag i Kina.

UFM opslug i foråret 2023 en ny stilling som uddannelses-, forsknings- og innovationspolitisk attaché ved den danske ambassade i Beijing. Stillingen forventes besat i løbet af 2023.

UFM etablerede sammen med FIKS en tværministeriel myndighedsgruppe om internationalt forsknings- og innovationssamarbejde.

Arbejdsgruppen består udover UFM af Erhvervsministeriet, Justitsministeriet, Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, Forsvarsministeriet, Udenrigsministeriet, Indenrigs- og Sundhedsministeriet samt Politiets Efterretningstjeneste og Forsvarets Efterretnings-tjeneste. Formålet med arbejdsgruppen er at samle relevante myndigheder og drøfte aktuelle udfordringer ved internationalt forskningssamarbejde på tværs, herunder løbende at kunne vurdere behovet for yderligere tiltag. Første møde blev afholdt den 22. marts 2023 med fokus på at afdække kritiske teknologier inden for forskningsområdet. Arbejdet i gruppen forventes at udmunde i en egentlig liste over kritiske teknologier inden udgangen af 2023.

UFM har oversat og offentliggjort en engelsk udgave af URIS-retningslinjerne. Formålet er at retningslinjerne også kan videreformidles til internationale forskere på danske universiteterne og internationale samarbejdspartnere.

UFM har sammen med PET udgivet pjecen "Er jeres forskning i fare?" Pjecen blev oprindeligt udgivet i 2021 og er blevet opdateret i et samarbejde mellem PET, UFS og ERST³.

UFM deltager aktivt i flere EU-arbejdsgrupper af URIS-relevans. Herunder Strategic Forum for International Scientific Technological Cooperation, Mutual Learning Exercise on Tackling Research & Innovation Foreign Interference, ERA Forum Subgroup on the Global Approach og EU Knowledge Network on China. Derudover deltager UFM i relevante internationale møder i regi af Multilateral Action on Sensitive Technologies og Countering Foreign Interference Summit, som ledes af USA og Australien.

UFS har implementeret URIS-retningslinjerne i egne tilskudsprogrammer, hvor relevant. UFS har i 2023 opdateret opslaget for Global Innovation Network Programme (GINP), så ansøgere nu skal skrive i deres ansøgning, hvis netværket beskæftiger sig med emner, der kunne være problematiske ud fra et etisk eller sikkerhedspolitisk perspektiv. Ansøgere skal også afkrydse at have foretaget en selvsvurdering af etik og sikkerhed i netværket. Der vil desuden blive taget højde for URIS-retningslinjerne i udformningen af opslaget til det nye program for de danske viden- og erhvervsklynger og i opslaget til det nye program for de Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter (GTS), som begge forventes offentliggjort i 2024.

UFS har offentliggjort ny delstrategi for cyber- og informationssikkerhed. UFS har udarbejdet delstrategi for cyber- og informationssikkerhed 2022-2024, som er målrettet forskningsområdet⁴. Formålet med delstrategien er at styrke sektorens resiliens over for cyberangreb og sikre, at de funktioner, der er en forudsætning for samfundets generelle funktionsdygtighed, fortsat kan varetages. En kortlægning af sektorens samfundsvigtige funktioner har afdækket, at disse varetages på universiteterne. Derfor er den nye strategi først og fremmest målrettet de danske universiteter, der ligeledes har bidraget til udarbejdelsen af delstrategiens pejlemærker og initiativer.

4.15 Erhvervsstyrelsen (ERST)

Eksportkontrol og investeringsscreening har bl.a. til formål at beskytte dansk forskning og udvikling på universiteter, forskningsinstitutioner og i virksomheder. Både fysiske materialer og immateriel teknologi kan være genstand for regulering. Reglerne er dynamiske og baserer sig på internationale regelsæt, og det blev i URIS-rapporten anbefalet, at ERST udfører fokuseret vejledning over for institutioner på forsknings- og innovationsområdet.

Status på implementeringen ved ERST:

³ <https://ufm.dk/publikationer/2023/er-jeres-forskning-i-fare>.

⁴ <https://ufm.dk/publikationer/2023/filer/forskning-i-trykke-rammer-delstrategi-for-cyber-og-informationssikkerhed-2022-2024.pdf>.

ERST har siden offentliggørelsen af URIS-rapporten styrket sin indsats for at beskytte kritisk teknologi og forskning på flere områder.

Der er afholdt en række bilaterale vejledningssmøder med universiteterne med henblik på at vejlede i eksportkontrol og investeringsscreening med specielt fokus på universiteternes behov og udfordringer, herunder hvilke teknologier der er kontrolbelagte. Erfaringerne fra disse møder vil ERST anvende til yderligere at fokusere vejledningsindsatsen fremover.

ERST har som led i den udadrettede indsats mod forskningsinstitutionerne bidraget med indhold omkring eksportkontrol og investeringsscreening til pjecen "Er jeres forskning i fare?", som er udarbejdet i samarbejde med PET og UFS.

ERST har deltaget i flere branchespecifikke arrangementer.

Arrangementerne har f.eks. været inden for fintech og kvanteteknologi, for at gøre opmærksom på regulatoriske aspekter af international teknologi- og vidensoverførsel.

Der har løbende pågået vejlednings- og kontrolbesøg hos universiteter.

Dette har bl.a. også udmøntet sig i, at ERST har bistået forskningsinstitutionerne med såkaldte slutbrugerchecks på eksportområdet, som er en service, hvor institutioner og virksomheder kan anmode ERST om at igangsætte et tjek af, hvorvidt samarbejdspartnere er kritiske i en sikkerhedsmæssig forstand.

Elektronisk vejledning og opmærksomhedsskabelse har fundet sted via ERST's hjemmeside.

Der er desuden afholdt webinar om reglerne vedrørende eksportkontrol, herunder beskyttelse af teknologi og forskning.

ERST har deltaget i internationalt regulatorisk samarbejde på både eksportkontrol og investeringsscreening.

Deltagelse i disse samarbejder er afgørende for sikkerheden og for at sikre harmonisering i krav og lovgivning over for institutioner og virksomheder. ERST har løbende deltaget i bi- og multilaterale møder med andre landes myndigheder og i EU-regi for at dele erfaringer med regulering og beskyttelse af teknologi og forskning. Det er i denne sammenhæng afgørende at have et opdateret regulatorisk og teknologisk situationsbillede: hvilke teknologier – og med hvilke afgrænsninger – er og bør være reguleret? Dette er et fortløbende fokusområde for at kunne yde den bedste vejledningsindsats over for forskningsinstitutioner og virksomheder inden for investeringsscreening og eksportkontrol.

4.16 Politiets Efterretningstjeneste (PET)

Trusselsbilledet og modus for spionage, som fremmede stater i dag benytter sig af, har ændret sig. Magtpolitik og geopolitiske dagsordner er rykket ind på direktionsgangene og i laboratorierne og er blevet noget, som også universiteter og andre forskningsinstitutioner må forholde sig til. Med baggrund heri har PET intensiveret sikkerhedsrådgivningsindsatsen målrettet danske universiteter og forskningsinstitutioner.

Status på implementeringen ved PET:

I arbejdet med implementeringen af URIS-retningslinjer har PET haft et tillidsfuldt og tæt samarbejde med UFM, de danske universiteter og forskningsfondene.

Dette samarbejde er helt afgørende for at sikre det rette niveau af implementering og derved den rette balance mellem forskningsfrihed og en god beskyttelse af dansk teknologi og viden. Som led i implementering af URIS-retningslinjerne har PET igangsat en række initiativer med henblik på at styrke og assistere med opbygningen af lokale sikkerhedsorganisationer på de danske universiteter.

PET har afholdt en række briefinger vedrørende spionagetruslen mod dansk forskning og innovation målrettet øverste og mellemste ledelsesniveau på universiteterne.

Disse briefinger giver en overordnet indføring i det aktuelle trusselsbillede, forklarer relevansen af at balancere sikkerhed og åbenhed i internationalt forskningssamarbejde samt giver en række råd til at imødegå truslen og påbegynde opbygningen af en sikkerhedsorganisation. Ligeledes er der afholdt en række rådgivningsmøder og briefinger målrettet danske forskningsfonde.

For at målrette PET's rådgivningsmateriale forskningsinstitutionerne, har PET udviklet folderen "Er jeres forskning i fare?",

Pjecen er distribueret bredt i forskningsmiljøerne i forbindelse med spionagebriefinger, Dialogforum, mm. PET har desuden rådgivet om sikkerhedsforanstaltninger ved rejser og ophold i ikke-ligesindede lande samt ved besøg af udenlandske delegationer på danske forskningsinstitutioner.

PET har etableret partnerskabet Dialogforum med repræsentanter fra topledelse fra alle danske universiteter, UFM samt organisationen Danske Universiteter.

Dialogforummet fungerer som en platform for PET til orientering om det aktuelle trusselsbillede og muliggør vidensdeling mellem medlemmerne om de konkrete udfordringer, de oplever. I efteråret 2023 vil Dialogforum omhandle sårbarhedsvurderinger og redskaber til brug for screening af internationale ansættelser og samarbejdspartnere.

For at styrke relationen mellem de danske universiteter og PET har PET etableret formel kontakt til nøglepersoner i videninstitutionerne, som fungerer som liaisons til PET.

Herigennem understøtter PET, via 1:1-rådgivningsmøder, universiteternes lokale sikkerhedsaktiviteter i form af deling af viden om spionagetruslen. På 1:1-rådgivningsmøderne yder PET desuden rådgivning vedrørende screening af internationale samarbejder og ansættelser.

Fokus på kvanteteknologi.

Forskning i kvanteteknologi og beskyttelsen heraf har PET's særlige opmærksomhed. Det skyldes dels det aktuelle trusselsbillede og dels den centrale rolle, som kvanteforskningen har indtaget i Danmark blandt andet på grund af NATO's særlige støtte til kvanteforskningen i Danmark.

PET har iværksat en række initiativer i relation til de kvanteteknologiske forskningsmiljøer og virksomheder med kvanteteknologiske aktiviteter.

Herunder etableret Kvanteteknologisk Sikkerhedsforum bestående af 23 repræsentanter fra forskningen og industrien. Kvanteteknologisk sikkerhedsforum har tre primære funktioner: 1) Øge niveauet for videndeling mellem institutioner og virksomheder - her sikrer PET, at viden om trusler og trusselsniveauer bliver delt med relevante interessenter, 2) Højne fælles viden om kvanteteknologi samt skabe fælles bevidsthed om, hvilken betydning udviklingen inden for kvanteområdet har eller kan få for Danmarks sikkerhed

og 3) Understøtte decentral selvstyring af sikkerheden inden for kvanteområdet ved at kvalificere opbygningen af kompetente lokale sikkerhedsorganisationer og kulturer.

For at sikre den rette sikkerhed omkring dansk kvanteforskning og -innovation har PET desuden aktivt taget del i det tværministerielle kvantesekretariat og har løbende haft tæt dialog med universiteter og virksomheder for at understøtte kortlægningen og sikringen af kritisk viden og forskning.

5. Bilag 1: Kortlægning af universiteternes internationale samarbejde

I dette bilag præsenteres en kortlægning af de danske universiteters internationale uddannelses-, forsknings- og innovationssamarbejde i perioden 2021-2022.

5.1 Indledning

Denne kortlægning skal danne grundlag for, at både universiteter og Uddannelses- og Forskningsministeriet (UFM) kan få et overblik over omfanget og typerne af internationalt samarbejde på de danske universiteter, herunder med særligt risikobetonede lande⁵. Kortlægningen er sat i gang som opfølgning på arbejdet i Udvalg om retningslinjer for internationalt forsknings- og innovationssamarbejde (URIS). I URIS' rapport⁶ fremgår følgende:

"URIS anbefaler, at Uddannelses- og Forskningsministeriet med bidrag fra institutionerne skaber et fælles overblik over omfanget af samarbejde med særligt udvalgte lande på de enkelte forskningsområder, herunder antallet af ansatte og studerende, projektsamarbejder samt finansieringsstrømmene fra disse lande."

Kortlægningen er det første trin mod at skabe et fælles overblik, og den indeholder derfor ikke alle elementer i ovenstående anbefaling.

Kortlægningens fokus er på aktuelle og nyligt afsluttede samarbejder i perioden 2021-22, herunder eksempelvis publikationer, projekter, patenter, licenser, mv. som er udgivet, aktive eller opnået i 2021 eller 2022. Alle de danske universiteter har besvaret spørgeskemaet, og besvarelsenerne er modtaget af UFM i perioden februar til maj 2023.

UFM har udarbejdet spørgeskemaet med bidrag fra flere af de danske universiteter forud for dets udsendelse med henblik på at få universiteternes indledende vurdering af,

⁵ "Særligt risikobetonede lande" omfatter her Kina, Iran og Rusland, jf. PET's Vurdering af spionagetruslen mod Danmark, Færøerne og Grønland: https://pet.dk/-/media/mediefiler/pet/dokumenter/analyser-og-vurderinger/vurdering-af-spionagetruslen-mod-danmark/vsd_2023_dk_web.pdf.

⁶ <https://ufm.dk/publikationer/2022/filer/uris-afrapportering-2022.pdf>, side 23.

hvilke data de ville kunne indhente og oplyse. Spørgeskemaet er vedlagt i bilag til denne rapport.

5.1.1 Forbehold

Universiteterne har generelt gjort opmærksom på, at det har været udfordrende for dem at trække de efterspurgte data fra deres systemer, og at det i mange tilfælde har været nødvendigt med omfattende manuelle gennemgange af eksempelvis projektbeskrivelser i universiteternes projektdatabaser for at finde de nødvendige informationer. Mange af universiteterne har også gjort opmærksom på, at der er en del usikkerheder forbundet ved deres besvarelser af spørgeskemaerne, bl.a. fordi de ikke nødvendigvis har haft en ensartet registreringspraksis, hvor samarbejdspartneres landetilknytning systematisk er blevet angivet i projektbeskrivelserne.

Universiteterne har også helt generelt forskellige registreringssystemer og -praksisser og kan have tolket spørgsmålene forskelligt. Eksempelvis er antallet af samarbejdskontrakter opgjort på meget forskellig vis: KU har alene angivet antal samarbejdskontrakter, som inkluderer aftaler om IPR og derfor er registreret centralt hos deres TechTrans-kontor; AU har angivet antal kontrakter som er indgået i 2021-2022 og ikke aftaler som er indgået før men stadig gældende i perioden; Og SDU har angivet antal kontrakter, som er registreret i to forskellige systemer suppleret med information om samarbejds-aftaler indhentet fra fakulteterne. Det bemærkes, at der i spørgeskemaet ikke har været angivet en standardiseret opgørelsesmetode, og at UFM ikke tidligere har efterspurgt netop disse data fra universiteterne.

De varierende opgørelsesmetoder og registreringspraksis betyder dog, at der bør tages forbehold i tolkningen af data, da data ikke nødvendigvis beskriver det samme på tværs af universiteterne, men er et udtryk for de enkelte universiteters forståelse af og muligheder for via deres individuelle registreringssystemer at vise, i hvor stort omfang de samarbejder generelt og med de tre lande ud fra parametrene angivet i spørgeskemaet.

Det vil være oplagt, såfremt der fortsat skal registreres og indsamles disse data fra universiteterne og/eller supplerende data, at have en grundlæggende drøftelse om, hvordan data så vidt muligt kan ensartes på tværs af universiteterne.

I afsnit 4 af denne kortlægning fremgår de forbehold, som universiteterne har bemærket i relation til specifikke dele af deres besvarelser af spørgeskemaerne.

5.2 Kortlægningen

Overordnet viser kortlægningen, at universiteterne generelt har meget samarbejde med andre udenlandske universiteter, virksomheder, organisationer, mm., og at der er stor variation i, hvor meget universiteterne samarbejder med hhv. Rusland, Kina og Iran.

5.2.1 Samarbejde gennem publikationer og samarbejdskontrakter

Kortlægningen viser, at universiteterne samarbejder forholdsvis meget med Kina og mest med Kina af de tre udvalgte lande (se tabel 1 og figur 1 om publikationssamarbejde og tabel 2 og figur 2 om samarbejdskontrakter). Det gælder alle universiteterne,

selvom der er forskel universiteterne imellem, og bl.a. DTU, AAU og AU har haft en del mere samarbejde med Kina end de andre universiteter.

Størstedelen af samarbejdet mellem de danske universiteter og Kina sker via publikationer, og det tyder på, at en stor del af samarbejdet foregår uformelt mellem forskere uden formaliserede samarbejdskontrakter.

DTU er et særligt tydeligt eksempel på dette, da universitetet har angivet at have samarbejdet med Kina i 16,9 % af sine publikationer, mens kun 0,5 % af universitetets samarbejdskontrakter er med Kina. AAU og CBS har modsat haft en større andel samarbejdskontrakter med Kina end de andre universiteter. Dette baserer sig dog også på, at AAU og CBS har haft et noget lavere samlet antal aftaler set i forhold til f.eks. DTU, SDU, AU og KU, og det kan endvidere til dels skyldes forskellige opgørelsesmetoder for samarbejdskontrakter.

Tabel 1

Publikationssamarbejde

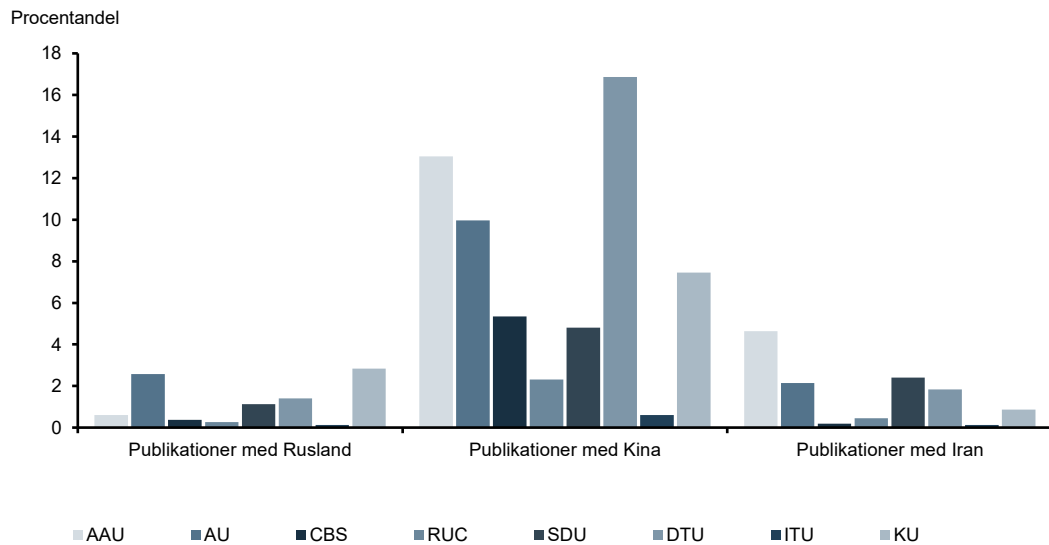
	AAU	AU	CBS	DTU	ITU	KU	RUC	SDU
I alt	9.238	13.666	1.646	8.856	826	24.276	1.125	12.043
Med Rusland	55	351	6	124	1	688	3	135
Med Kina	1.205	1.362	88	1.494	5	1.809	26	579
Med Iran	429	293	3	163	1	209	5	289

Anm.: Tabellen viser antal publikationer i alt samt antal publikationer med institutioner, virksomheder og organisationer hjemmehørende i hhv. Rusland, Kina og Iran.

Kilde: Besvarelser på spørgeskema til de danske universiteter om internationalt samarbejde, 2023

Figur 1

Procentandel af samlet antal publikationer med de tre lande



Anm.: Grafen viser, hvor stor en procentandel af universitetets samlede antal publikationer, som udgøres af publikationer med institutioner, virksomheder og organisationer hjemmehørende i hhv. Rusland, Kina og Iran

Kilde: Besvarelser på spørgeskema til de danske universiteter om internationalt samarbejde, 2023

Universiteterne har haft væsentligt mindre samarbejde med Rusland, og flere har bemærket både i besvarelsen af spørgeskemaet og i UFM's mundtlige dialog med universiteterne, at de generelt har suspenderet deres samarbejde, herunder en lang række kontrakter, med Rusland (og Belarus) i 2022 som følge af Ruslands invasion af Ukraine⁷.

Generelt viser kortlægningen, at universiteterne ligesom med Kina primært har samarbejdet med Rusland via publikationssamarbejde og dermed primært gennem uformelt samarbejde mellem forskere. AU har haft lidt mere publikationssamarbejde med Rusland end de andre universiteter, mens ITU har haft en lidt højere andel af samarbejdskontrakter – sidstnævnte er dog baseret på, at universitetet har haft en enkelt kontrakt med Rusland, men ud af et samlet antal på 69 kontrakter udgør det en relativt større procent.

Tabel 2

Samarbejdskontrakter

	AAU	AU	CBS	DTU	ITU	KU	RUC	SDU
I alt	850	4.650	340	8.592	69	2.029	600	4.780
Med Rusland	2	1	0	7	1	1	0	11
Med Kina	54	6	19	40	1	13	3	44
Med Iran	0	0	0	2	0	1	0	3

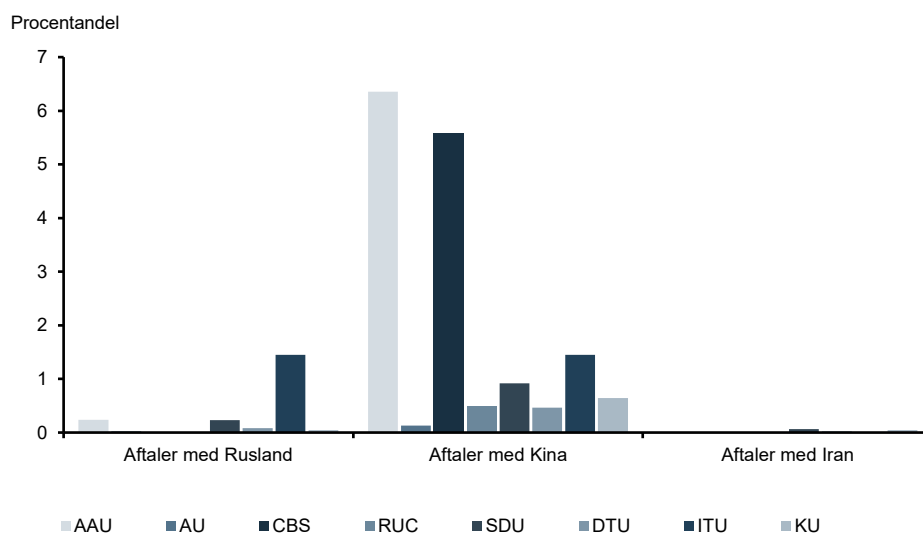
⁷ <https://dkuni.dk/pressemeddelelser/danske-universiteter-indstiller-samarbejde-med-rusland-og-belarus/>.

Anm.: Tabellen viser antal samarbejdskontrakter i alt samt antal samarbejdskontrakter med institutioner, virksomheder og organisationer hjemmehørende i hhv. Rusland, Kina og Iran.

Kilde: Besvarelser på spørgeskema til de danske universiteter om internationalt samarbejde, 2023

Figur 2

Procentandel af samlet antal samarbejdskontrakter med de tre lande



Anm.: Grafen viser, hvor stor en procentandel af universitetets samlede antal samarbejdskontrakter, som udgøres af kontrakter med institutioner, virksomheder og organisationer hjemmehørende i hhv. Rusland, Kina og Iran

Kilde: Besvarelser på spørgeskema til de danske universiteter om internationalt samarbejde, 2023

Universiteterne har generelt haft meget lidt samarbejde med Iran, og igen er det primært via publikationer. Der har således stort set ikke været nogen samarbejdskontrakter med Iran. AAU har haft noget mere samarbejde med Iran end de øvrige universiteter.

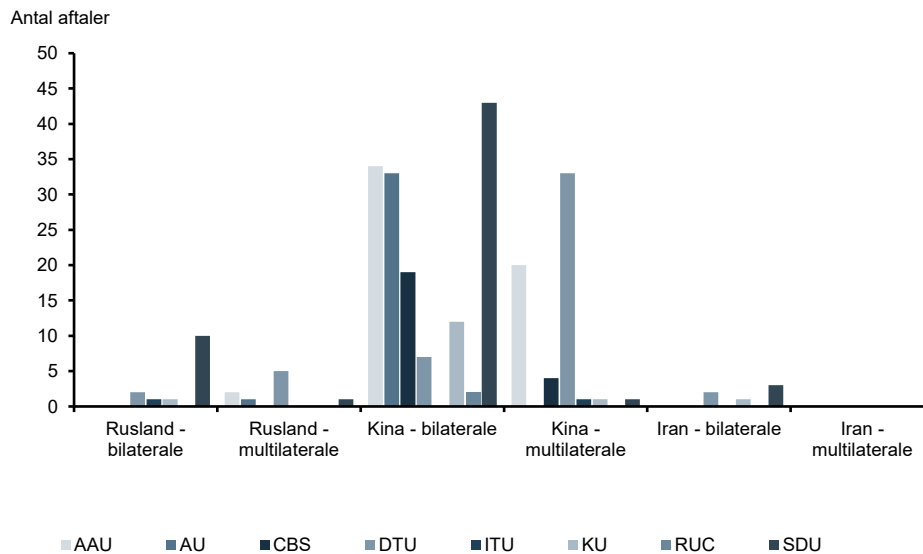
Det bemærkes desuden, at på tværs af universiteterne, har de i 2021-2022 haft næsten lige så meget publikationssamarbejde med Rusland (1.363 publikationer i alt) som med Iran (1.392 publikationer i alt), men lidt flere samarbejdskontrakter med Rusland (23 kontrakter i alt) end med Iran (6 kontrakter i alt).

5.2.2 Bilaterale og multilaterale aftaler

Kortlægningen viser, at størstedelen af samarbejdskontrakterne med Kina er bilaterale aftaler. Dog adskiller DTU sig her fra de andre universiteter, ved at størstedelen af universitetets aftaler med Kina er multilaterale. Universiteterne har slet ingen multilaterale aftaler med Iran – kun ganske få bilaterale – og med Rusland er der lidt mere variation i, om universiteterne primært har multilaterale eller bilaterale aftaler. Figur 3 nedenfor viser antallet af bilaterale og multilaterale aftaler med de tre lande for alle universiteterne.

Figur 3

Bilaterale og multilaterale aftaler med Rusland, Kina og Iran



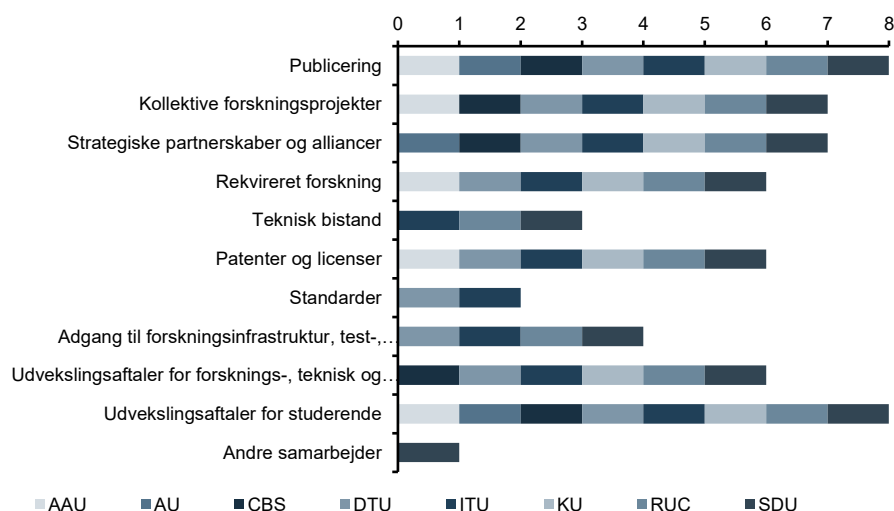
Anm.: Figuren viser antallet af aftaler med institutioner, virksomheder og organisationer hjemmehørende i de tre lande. Bilaterale aftaler er kontrakter om uddannelse, forskning og/eller innovation med partner/e fra ét andet land end Danmark; Multilaterale aftaler er kontrakter med partnere fra mere end ét andet land end Danmark. Det bemærkes, at enkelte universiteter har angivet, at de ikke ved, om de har bilaterale og multilaterale aftaler med de udvalgte lande.

Kilde: Besvarelser på spørgeskema til de danske universiteter om internationalt samarbejde, 2023

5.2.3 Forskellige typer af samarbejde

Generelt har alle de danske universiteter publikationssamarbejde og aftaler om udveksling af studerende. Disse samarbejdstyper ligger også meget tæt op ad universiteternes kerneopgaver med forskning og uddannelse. Næsten alle universiteter har kollektive forskningsprojekter, strategiske partnerskaber og alliancer, rekvireret forskning, samarbejde om patenter og licenser samt udvekslingsaftaler for personale. Nedenstående figur 4 viser universiteternes samarbejdstyper generelt.

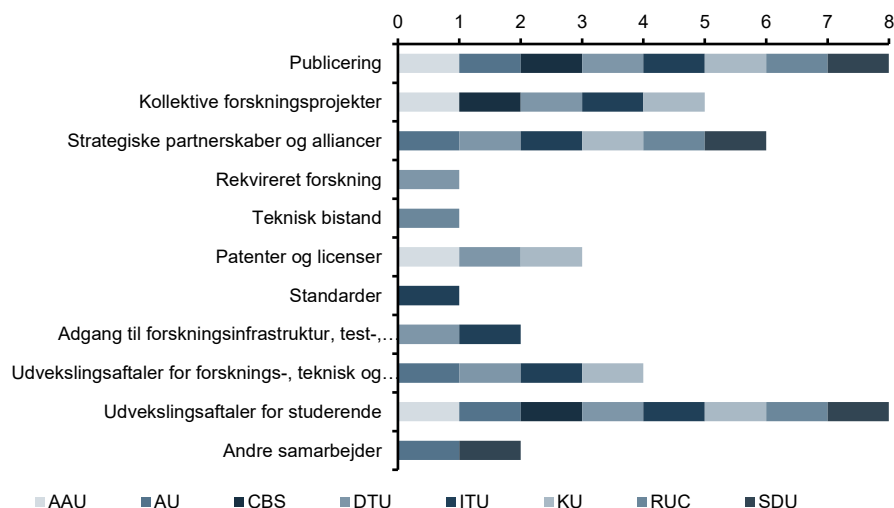
Figur 4
Samarbejdstyper generelt



Anm.: Figuren viser, hvilke universiteter som har svaret bekræftende på at have de forskellige samarbejdstyper generelt. Således viser figuren ikke, hvis et universitet har undladt at udfylde eller angivet "ved ikke" ud for den pågældende samarbejdstype. SDU har under "andre samarbejder" skrevet: "Egenfinansiering af ph.d.-stipendiat eller ekstern bevilling til finansiering af ph.d.-stipendiat"

Kilde: Besvarelser på spørgeskema til de danske universiteter om internationalt samarbejde, 2023

Figur 5
Samarbejdstyper med Kina

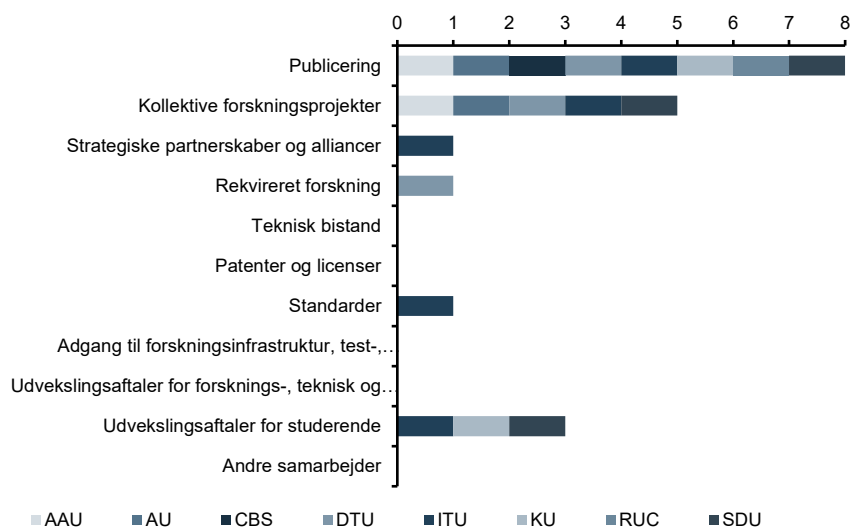


Anm.: Figuren viser, hvilke universiteter som har svaret bekræftende på at have de forskellige samarbejdstyper med Kina. Således viser figuren ikke, hvis et universitet har undladt at udfylde eller angivet "ved ikke" ud for den pågældende samarbejdstype. SDU har under "andre samarbejder" skrevet: "Egenfinansiering af ph.d.-stipendiat eller ekstern bevilling til finansiering af ph.d.-stipendiat". AU har under "andre samarbejder" skrevet: "Med Kina har vi tre *material transfers* via Addgene til Kina samt en *data transfer agreement*."

Kilde: Besvarelser på spørgeskema til de danske universiteter om internationalt samarbejde, 2023

Alle universiteter har haft publikationssamarbejde og udvekslingsaftaler for studerende med Kina i perioden. De fleste har også haft kollektive forskningsprojekter og strategiske partnerskaber og alliancer. Omtrent halvdelen af universiteterne har haft samarbejde om udveksling af personale og patenter og licenser. Figur 5 ovenfor viser universiteternes besvarelser af samarbejdstyper med Kina.

Figur 6
Samarbejdstyper med Rusland



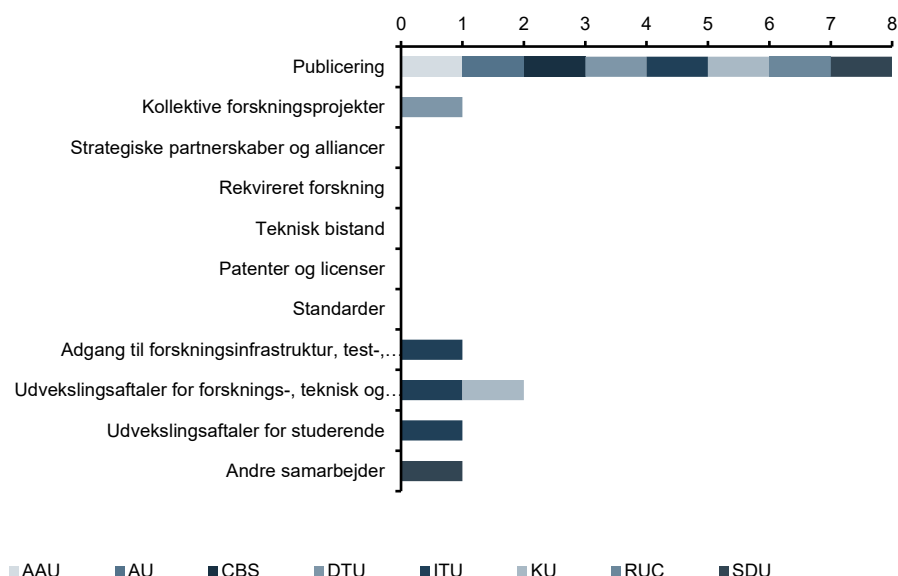
Anm.: Figuren viser, hvilke universiteter som har svaret bekræftende på at have de forskellige samarbejdstyper med Rusland. Således viser figuren ikke, hvis et universitet har undladt at udfylde eller angivet "ved ikke" ud for den pågældende samarbejdstype.

Kilde: Besvarelser på spørgeskema til de danske universiteter om internationalt samarbejde, 2023

Figur 6 ovenfor viser universiteternes samarbejdstyper med Rusland, og det ses at samarbejdet primært er via publikationer og samt i nogen grad via kollektive forskningsprojekter og i mindre grad via udvekslingsaftaler for studerende.

Flere universiteter har angivet, at samarbejdet generelt blev suspenderet i 2022 som følge af krigen i Ukraine

Figur 7
Samarbejdstyper med Iran



Anm.: Figuren viser, hvilke universiteter som har svaret bekræftende på at have de forskellige samarbejdstyper med Iran. Således viser figuren ikke, hvis et universitet har undladt at udfylde eller angivet "ved ikke" ud for den pågældende samarbejdstype. SDU har under "andre samarbejder" skrevet: "Egenfinansiering af ph.d.-stipendiat eller ekstern bevilling til finansiering af ph.d.-stipendiat"

Kilde: Besvarelser på spørgeskema til de danske universiteter om internationalt samarbejde, 2023

Med Iran har universiteterne stort set kun haft samarbejde om publicering, jf. ovenstående figur 7.

5.3 Næste skridt

Jf. indledningen er denne kortlægning kun første skridt mod at skabe et fælles overblik over universiteternes internationale samarbejde, og kortlægningen indeholder derfor ikke alle elementer i anbefalingen fra URIS. Som næste skridt vil UFM invitere universiteterne til en drøftelse om, hvordan der kan udvikles en fælles ensartet registrering af universiteternes internationale forskningssamarbejder.

Nogle universiteter har allerede meldt tilbage med idéer til, hvordan en dataindsamling fremadrettet kunne foregå:

- KU foreslår, at indsamlingen fremadrettet afgrænses til data, der kan trækkes fra universitetets systemer med henblik på at få en mere ensartet datakvalitet og mindske ressourcetrækket.
- KU og AAU har foreslået, at der fremadrettet bl.a. kan leveres data på medarbejdere og studerende med bestemte nationaliteter/statsborgerskab og gæsteforskere.

5.4 Forbehold

5.4.1 Forbehold vedr. opgørelsen af antal publikationssamarbejder

Vedrørende antallet af publikationer har flere universiteter gjort opmærksom på, at der er en forsinkelse på indberetninger om publikationer fra 2022, hvilket betyder, at det fulde billede af, hvor mange publikationer de har haft i 2022, først kan vises senere i 2023 (KU og DTU). En række andre forbehold til publikationstallet er også blevet bemærket af enkelte universiteter, herunder bl.a.:

- At publikationstallet inkluderer såkaldte hyperartikler, som er artikler med et stort antal medforfattere (op til flere tusinde), hvilket betyder, at denne type publikationer ikke nødvendigvis kan ses som udtryk for et nært samarbejde (KU)
- At antallet af publikationssamarbejder inkluderer publikationer, hvor forfatteren ved det pågældende universitet er dobbeltaffilieret, dvs. både ved det pågældende universitet og ved en ekstern organisation. (RUC)
- At der i forskningsdatabaserne, som publikationsdataene er trukket fra, ikke konsekvent er angivet landetilknytning ved eksterne samarbejdspartnere. (SDU)

5.4.2 Forbehold vedr. opgørelsen af antal samarbejdskontrakter

Som forbehold vedrørende antallet af samarbejdskontrakter har enkelte universiteter bl.a. bemærket:

- At antallet af samarbejdskontrakter alene dækker aftaler indgået i perioden 2021-2022 og ikke aftaler, som er indgået før de år men stadig gældende i perioden. (AU og AAU)
- At udvekslingsaftaler for personale ikke er medtaget i optællingen, da de typisk er ikke-juridisk bindende intentionsaftaler (MoUs), som forudsætter indgåelse af juridisk bindende aftaler hvis og når de skal udmøntes konkret. (AAU)
- At antallet af samarbejdskontrakter inkluderer en opgørelse af et stort antal bevillingsskrivelser med eksterne midler, hvor der ikke med sikkerhed er indgået en formel aftale. (SDU)
- At antallet af samarbejdskontrakter er opgjort i antal samarbejdspartnere. Dvs. for hver samarbejdspartner/hvert universitet, kan der være flere kontrakter. (CBS)
- At samarbejder med organisationer kun er medtaget, hvis der indgår aktiviteter, som direkte involverer kerneopgaver vedrørende forskning og uddannelse. (CBS)
- At der er en risiko for fejlregistreringer. (AAU)
- At deltagelse i samarbejdet om Sino-Danish Center (SDC) er medregnet som bilateral aftale. (RUC)
- At multilaterale aftaler inkluderer samarbejder med finansiering fra Innovationsfonden og EU, herunder H2020, Erasmus, mm. (AAU)
- At studerende ved universitetet indgår aftaler med virksomheder f.eks. om praktik i en række lande – typisk med danske virksomheder i det pågældende land – men at aftalerne alene er mellem de studerende og virksomhederne og derfor ikke er medregnet i universitetets antal samarbejdsaftaler. (CBS)
- At antallet alene baserer sig på aftaler indeholdende IPR, som universitetets TechTrans-kontor har været inde over, eftersom kun disse aftaler er registreret centralt, og at det ofte kun er principal investigator (PI), hvis landetilknytning som er registreret. (KU)

- At antallet af samarbejdsaftaler med Kina forventes at være underestimeret grundet uensartet registrering af partnere på samfinansierede forskningsprojekter, og at der ikke registreres på søgbar vis, hvorvidt samarbejdsrelationer er bi- eller multilaterale, og at antallet af multilaterale aftaler derfor også forventes at være underestimeret. (DTU)
- At opgørelsen ikke inkluderer antal af aftaler indgået med enkeltpersoner, f.eks. ved individuelt aftalte gæsteforskerophold, da kortlægningens fokus er på virksomheder, institutioner og organisationer. (RUC)
- At ét universitet (RUC) i antallet ikke har inkluderet databehandleraftaler, serviceaftaler, leverandøraftaler eller tilsvarende. Modsat har et andet universitet (AU) inkluderet en databehandler i sin optælling.

5.4.3 Forbehold vedr. angivelsen af samarbejdstyper

Som forbehold vedrørende angivelsen af typer af samarbejder har enkelte universiteter bl.a. bemærket:

- At universitetet ikke adskiller rekvireret forskning og teknisk bistand, og universitetet derfor kun har svaret ja under at have rekvireret forskning. (DTU)
- At universitetet vedr. patenter har angivet det land, som står i kontrakten med universitetet, og ikke har undersøgt, om nogle af ejerne af selskaberne i patent-aftalerne kommer fra de tre udvalgte lande. (DTU)
- At universitetets aftaler om adgang til forskningsinfrastruktur registreres lokalt på universitetet, og at den adresse, der registreres på virksomheder, er til det kontor eller enhed, som universitetet indgår kontrakten med, hvilket typisk betyder, at der registreres en dansk eller EU-adresse, eftersom en del internationale tech-virksomheder har kontorer i Danmark/EU. (DTU)
- At samarbejdet via SDC er blevet talt med under samarbejdstyperne "partnerskaber og alliancer" og "teknisk bistand" med Kina. (RUC)
- At universitetet kun har kunnet besvare, hvilke samarbejdstyper, de har på baggrund af de data, de har registreret på centralt hold, og at der på forskerniveau foregår meget forskelligartet samarbejde, som ikke er registreret centralt. (KU)

Derudover bemærkes det, at flere universiteter har påpeget, at de generelt har suspenderet samarbejdet med Rusland i 2022 (AU og CBS), og at et enkelt universitet har påpeget, at opfølgningen på URIS forventes at betyde en yderligere reduktion i antallet af udvekslingsaftaler for studerende i de kommende år (AAU).

5.5 Anneks: Spørgeskemaet til universiteterne

Kontaktinformation

Angiv gerne, hvem vi evt. kan kontakte på jeres institution, hvis vi har spørgsmål til besvarelsen:

Institution:	
Kontaktperson:	
Telefonnr.:	
E-mail:	

A) Antal publikationer og samarbejdskontrakter i alt med alle lande

Antal publikationer	
Antal samarbejdskontrakter	

B) Antal publikationer og samarbejdsaftaler med Rusland, Kina og Iran

Antal publikationer med institutioner, virksomheder og organisationer hjemmehørende i Rusland	
Antal aftaler med institutioner, virksomheder og organisationer hjemmehørende i Rusland	
Antal publikationer med institutioner, virksomheder og organisationer hjemmehørende i Kina	
Antal aftaler med institutioner, virksomheder og organisationer hjemmehørende i Kina	
Antal publikationer med institutioner, virksomheder og organisationer hjemmehørende i Iran	
Antal aftaler med institutioner, virksomheder og organisationer hjemmehørende i Iran	

C) Bilaterale vs. multilaterale aftaler med Rusland, Kina og Iran

	Bilaterale aftaler*	Multilaterale aftaler*
Antal aftaler med institutioner, virksomheder og organisationer hjemmehørende i Rusland		
Antal aftaler med institutioner, virksomheder og organisationer hjemmehørende i Kina		
Antal aftaler med institutioner, virksomheder og organisationer hjemmehørende i Iran		

*Bilaterale aftaler er kontrakter om uddannelse, forskning og/eller innovation med partner/e fra ét andet land end Danmark; Multilaterale aftaler er kontrakter med partnere fra mere end ét andet land end Danmark.

D) Samarbejdstyper

Samarbejdstype	Beskrivelse	Denne samarbejdstype indgår i institutionens uddannelses-, forsknings- og innovationssamarbejde [sæt x hvis ja og skriv

		gerne et spørgsmålstegn hvis det ikke vides]
Publicering	Publicering af forskningsresultater i videnskabelige tidsskrifter, monografier m.v., både egne og med andre	Generelt: Med Iran: Med Kina: Med Rusland:
Kollektive forskningsprojekter	Deltagelse i tilskudsfinansierede forskningsprojekter, formaliseret gennem en aftale, bevilling, hensigtserklæring, kontrakt eller lign.	Generelt: Med Iran: Med Kina: Med Rusland:
Strategiske partnerskaber og alliancer	Partnerskaber og alliancer, om herunder om (fælles) ph.d.-uddannelser eller strategiske samarbejdsområder	Generelt: Med Iran: Med Kina: Med Rusland:
Rekvireret forskning	Salg/udvikling af forskningsbaserede ydelser til virksomheder, f.eks. analyser eller tests	Generelt: Med Iran: Med Kina: Med Rusland:
Teknisk bistand	Teknisk bistand kan f.eks. være reparation, foredrag, undervisning af teknisk karakter eller installation af anlæg	Generelt: Med Iran: Med Kina: Med Rusland:
Patenter og licenser	Samarbejde om patenter samt salg af licenser	Generelt: Med Iran: Med Kina: Med Rusland:
Standarder	Samarbejde om at udvikle en standard inden for et bestemt område	Generelt: Med Iran: Med Kina: Med Rusland:
Adgang til forskningsinfrastruktur, test-, demonstrations og udviklingsfaciliteter	Aftaler om at give adgang til eksterne til fysiske eller virtuelle faciliteter/miljøer på jeres institution	Generelt: Med Iran: Med Kina: Med Rusland:
Udvekslingsaftaler for forsknings-, teknisk og administrativt personale	Samarbejde om udveksling af personale på tværs af organisationer/sektorer	Generelt: Med Iran: Med Kina: Med Rusland:
Udvekslingsaftaler for studerende	Gensidige uddannelsesaftaler om udlandsophold for studerende	Generelt: Med Iran: Med Kina: Med Rusland:
[Andre samarbejder]	[Andre samarbejdstyper, der ikke falder ind under ovenstående kategorier]	[Angiv andre typer]

E) Input til yderligere informationer om internationalt samarbejde og evt. uddybning af besvarelsen

I dette fritekstfelt kan angives input til, hvad jeres institutioner vil kunne bidrage med af yderligere informationer om internationalt samarbejde, som kan understøtte næste trin i kortlægningen. I kan også bruge feltet til at uddybe jeres besvarelse af del A-D.	<i>[Jeres input]</i>
--	-----------------------------

6. Bilag 2: Oversigt over URIS-tiltag

Nedenstående tabel indeholder en oversigt og tidsplan for de aktiviteter, der forventes igangsat som opfølgning på URIS-rapporten.

Første del af tabellen indeholder de 25 anbefalinger til konkrete tiltag på institutionerne, i fondene og hos myndighederne, mens anden del indeholder de fem øvrige aktiviteter, som fremgår af URIS-rapportens kapitel 5 vedrørende Opfølgning.

6.1 Opfølgningsaktiviteter i URIS-rapporten

	Aktivitet	Aktører	Tidshorison	Leverance
1	Institutionerne foretager en overordnet vurdering af, hvilke forskningsområder, data, udstyr og resultater, der er strategisk vigtige for institutionen og dermed udsatte.	Universiteterne	Løbende	Årlig status i redøgørelse
2	Institutionerne foretager en vurdering af, om disse områder, udstyr, data og resultater er tilstrækkeligt beskyttet og er ekstra opmærksomme på, hvilke samarbejdsrelationer der indgås på området.	Universiteterne	Løbende	Årlig status i redøgørelse
3	De offentlige forskningsfinansierende fonde har en tæt dialog med institutionerne og Uddannelses- og Forskningsministeriet om bilateralt samarbejde, herunder indholdet af fælles opslag.	DFF, IFD og GF	Løbende	I forbindelse med møder i nyt forum

	Aktivitet	Aktører	Tidshorison	Leverance
4	Uddannelses- og Forskningsministeriet skaber et fælles overblik over omfanget af samarbejde med særligt udvalgte lande på de enkelte forskningsområder, herunder antallet af ansatte og studerende, projektsamarbejder samt finansieringsstrømmene fra disse lande.	UFS (spørgeskema til universiteterne)	Q3 2022-Q2 2023	Kortlægning til første årlige redegørelse (fokus på Kina, Rusland, Iran)
5	Institutionerne udarbejder standardaftaler for internationalt samarbejde, hvor betingelserne for IPR, omfang af videndeling og ejerskab er klart formuleret, og hjælper deres ansatte med at håndhæve betingelserne under og efter projektførelsen.	Universiteterne	Løbende	Årlig status i redegørelse
6	Institutionerne øger deres opmærksomhed på, hvad samarbejdsaftalen indeholder af relevante betingelser og overvejer løbende, om der er behov for yderligere tiltag.	Universiteterne	Løbende	Årlig status i redegørelse
7	De offentlige forskningsfinansierende fonde stiller krav til danske projektdeltagere om, at de udarbejder en konsortieaftale med internationale partnere, hvor IPR, omfang af videndeling og ejerskab er klart formuleret.	DFF, IFD og GF samt UFS	Q3 2022-Q2 2023	Krav implementeret til 2023-opslag
8	Institutionerne tager initiativ til at udarbejde institutions-specifikke vejledninger og/eller afholder workshops eller kurser om regelsæt og implementering tilpasset deres institutions konkrete behov.	Universiteterne	Q3 2022-Q2 2023	Årlig status i redegørelse
9	Institutionerne overvejer at etablere arbejdsgrupper eller udpege ressourcepersoner inden for særlige områder som f.eks. dual-use.	Universiteterne	Q3 2022-Q2 2023	Årlig status i redegørelse

	Aktivitet	Aktører	Tidshorison	Leverance
10	Erhvervsstyrelsen gennemfører specifikt målrettet rådgivning om eksportkontrolregimet og investeringsscreeningsloven på forsknings- og innovationsområdet til institutionerne, eksempelvis en guide til institutionerne om konkret anvendelse af reglerne på forsknings- og innovationsområdet.	ERST	Q3 2022-Q2 2023	Evt. vejledning/folder om investeringsscreening og eksportkontrol til institutionerne
11	Institutionerne har procedurer for at kunne foretage grundige baggrundstjek af internationale partnere hvor relevant og deler viden om potentielle problematiske partnere med hinanden.	Universiteterne	Q3 2022-Q2 2023	Årlig status i redøgørelse
12	Institutionerne forholder sig kritisk til ukendte partnere og sørger for, at deres ansatte ved, hvordan de kan indberette mistænkeligheder til institutionens ledelse.	Universiteterne	Løbende	Årlig status i redøgørelse
13	Uddannelses- og Forskningsministeriet afsøger mulighederne for at få adgang til relevante europæiske og internationale databaser over f.eks. udenlandske universiteter og virksomheders forbindelser til militær og politiske partier, så de kan understøtte institutionernes baggrundstjek.	UFM (evt. i dialog med EU)	Q3 2022-Q2 2023	Årlig status i redøgørelse
14	Institutionerne udarbejder en spørgeguide til forskere, som kan anvendes til at vurdere relevansen af at indgå i et specifikt internationalt samarbejde.	Universiteterne	Q3 2022-Q2 2023	Årlig status i redøgørelse
15	Institutionerne overvejer nøje, om det er med den pågældende partner, at sandsynligheden for merværdi er størst, og om der er ligeværdige og kompatible interesser i samarbejdet.	Universiteterne	Løbende	Årlig status i redøgørelse

	Aktivitet	Aktører	Tidshorisont	Leverance
16	Uddannelses- og Forskningsministeriet opruster fsva. kompetencer og viden om udvalgte landes ageren på uddannelses- og forskningsområdet, f.eks. gennem udsendelse af en uddannelses- og forskningspolitisk diplomat til enkelte, udvalgte danske ambassader.	UFM og UM	Q4 2022-Q2 2023	Udsendelse af diplomat til ambassaden i Beijing
17	Institutionerne overvejer som standard at inkludere positivlister i internationale samarbejdsaftaler over, hvilke konkrete teknologier, data, udstyr, resultater m.v., de vil dele eller give adgang til. Negativlister kan ligeledes overvejes.	Universiteterne	Løbende	Årlig status i redøgørelse
18	Institutionerne øger opmærksomheden på trusler og risici hos ansatte og studerende og rådgiver dem om, hvordan de reducerer risikoen, f.eks. ved at afholde kurser, udarbejde vejledninger, arrangere briefings m.v., eventuelt tilpasset det enkelte institut.	Universiteterne (i samarbejde med PET)	Løbende	Årlig status i redøgørelse
19	Institutionerne bidrager til at skabe en opmærksomhedskultur på tværs af hele organisationen, herunder ved at opfordre ansatte til at deltage i institutionens initiativer på området.	Universiteterne	Løbende	Årlig status i redøgørelse
20	Uddannelses- og Forskningsministeriet, Udenrigsministeriet, Forsvarsministeriet og efterretningstjenesterne holder løbende institutionerne opdateret om det aktuelle trusselsbillede og bidrager aktivt til institutionernes initiativer.	UFM, UM og FMN samt PET, FE og CFCS	Løbende	I forbindelse med møder i nyt forum og årlige vurderinger

	Aktivitet	Aktører	Tidshorisont	Leverance
21	Institutionerne tydeliggør kommandovejene i organisationen og etablerer klare kommunikationskanaler og procedurer for håndtering af sikkerhed.	Universiteterne	Q3 2022-Q2 2023	Årlig status i redøgørelse
22	Institutionerne sørger for, at ansatte og studerende ved, hvordan de udviser god digital adfærd, forsigtighed på rejser og ophold særligt i ikke-likesindede lande samt indberetter mistænkelige henvendelser eller opførsel til ledelsen.	Universiteterne (i samarbejde med PET)	Q3 2022-Q2 2023	Årlig status i redøgørelse
23	Institutionerne giver deres interne regler for bibeskæftigelse et eftersyn og skærmer deres ansatte og studerende mod adgang til viden og kritiske forskningsområder m.m., der ikke er nødvendig for disses studier eller arbejde, og som fremmede starter kunne have interesse i at tilegne sig, få adgang til eller påvirke.	Universiteterne	Q3 2022-Q2 2023	Årlig status i redøgørelse
24	Institutionerne har klare procedurer for on-boarding af nye ansatte, herunder kendskab til gældende regler og kodeks, og styrker det løbende ledelsesfokus på særligt udenlandske ansattes relevante tilhørsforhold.	Universiteterne	Q3 2022-Q2 2023	Årlig status i redøgørelse
25	Institutionerne øger ansattes og studerendes opmærksomhed på menneskerettede og økonomiske metoder, der kan føre til udenlandsk indblanding, og opfordrer til, at forsøg på dette bliver indberettet.	Universiteterne	Q3 2022-Q2 2023	Årlig status i redøgørelse

6.2 Øvrige opfølgningsaktiviteter

26	URIS-retningslinjer oversættes til engelsk	UFM	Q2 2022	Udgivelse på ufm.dk
27	Nedsættelse af permanent udvalg/forum	UFM	Q3 2022	Afholdelse af første møde
28	Nedsættelse af erfaringsudvekslings-/arbejdsgruppe på universiteterne	Universiteterne	Q3-Q4 2022	Årlig status i redøgørelse
29	Udarbejdelse af kommunikations-/opfølgningsplan for URIS	UFM + nyt forum	Q3 2022	Nærværende oversigt
30	Præsentation af retningslinjerne for relevante aktører, herunder - Folketingets Uddannelses- og Forskningsudvalg - Universiteternes ad-hoc URIS-arbejdsgruppe - GTS-institutternes forening - Sektorforskningens direktørkollegium - Klyngerne - De private forskningsfinansierende fonde - Regionernes forskningsstøtteenheder - Brancheorganisationer De grønlandske og færøske myndigheder på området - Nordiske, EU og internationale fora	UFM/UFS	Q3 2022-Q2 2023	Møder